

RECHTSKUNDIG WEEKBLAD

REDACTIE : RIDDER RENE VICTOR, HOOFDREDACTEUR
E. BOONEN, C. CAENEPEEL
REDACTIEADRES : PROF. MR. RIDDER RENE VICTOR, BRITSELEI 40, 2000 ANTWERPEN

DE LICHAMELIJKE SCHADE IN CIJFERS (2^e DEEL)

A. OVERLIJDEN

- 1. Morele schade echtgenoten
- 2. Morele schade kinderen
- 3. Morele schade ouders
- 4. Morele schade zijverwanten
- 5. Morele schade grootouders/kleinkinderen
- 6. Tafels - basisinkomen
- 7. Aftrek onderhoudskosten
- 8. Materiële schade ouders voor verlies kind
- 9. Materiële schade voor verlies huisvrouw
- 10. Postprofessionele schade
- 11. Ex haerede

B. BLIJVENDE INVALIDITEIT

- 20. Kapitalisatie - basisinkomen - tafels

- 21. Morele schade bij kapitalisatie van de materiële schade
- 22. Vermenging of afzonderlijke forfaits
- 23. Materiële schade huisvrouw
- 24. Postprofessionele schade
- 25. Esthetische schade
- 26. Genegenheidsschade

C. T.A.O.

- 30. Materiële schade-loonbasis (bruto of netto)
- 31. Morele schade
- 32. Materiële schade huisvrouw
- 33. Schooljaarverlies

D.

- 40. Diversen

A. OVERLIJDEN

1. MORELE SCHADE ECHTGENOTEN

Uitspraak	Leeftijd slachtoffer en geslacht	Beroep	Vergoeding
Hof Antwerpen 2 27 apr. 81 <i>Onuitgegeven</i> Vergoeding toegekend aan verloofde daar het huwelijk slechts enkele maanden na het ongeval moest plaats hebben en de nodige voorbereidingen waren getroffen.	? M	?	100.000
Corr. Gent 5 6 nov. 79 <i>Onuitgegeven</i> Toegekend aan verloofde	? M	zelfstandig garagehouder	125.000
Hof Gent 8 18 nov. 81 <i>Onuitgegeven</i>	25 M	monteur	150.000

Hof Gent 8 28 okt. 81 <i>Onuitgegeven</i> In acht genomen dat de burgerlijke partij is achtergebleven met twee zeer jonge kinderen.	± 25 V	huisvrouw	150.000
Hof Gent 5 24 mar. 81 <i>Onuitgegeven</i>	29 V	?	150.000
Rb. Charleroi 4 23 jun. 80 <i>Onuitgegeven</i>	± 30 M	?	200.000
Hof Luik 24 nov. 80 <i>J.L. 81-82, 359</i>	30 V	huisvrouw	250.000
Corr. Gent 5 16 apr. 80 <i>Onuitgegeven</i>	38 V	huisvrouw	175.000
Rb. Luik 6 21 sep. 81 <i>Onuitgegeven</i> Overwegende dat, zonder het bestaan van een zekere en belangrijke morele schade te ontkennen, de verweerder zonder te worden tegengesproken de omstandigheid doet gelden dat de burgerlijke partij praktisch een nieuw leven is begonnen en op het punt staat een nieuw gezin te stichten; dat deze elementen van dien aard zijn dat haar eisen tot juistere proporties moeten worden gebracht; dat in casu geen bijzondere redenen bestaan om af te wijken van de jurisprudentiële normen en dat een som van 175.000 fr. het geleden nadeel zal vergoeden.	39 V	beambte	175.000
Hof Bergen 4 3 okt. 80 <i>Onuitgegeven</i>	39 M	mijnwerker	125.000
Hof Gent 8 10 dec. 79 <i>R.G.A.R. 81, 10334</i>	43 M	gastarbeider	150.000
Rb. Brussel 12bis 5 nov. 80 <i>Onuitgegeven</i> Rechthebbende is moeder met vier minderjarige kinderen.	45 M	?	175.000
Rb. Kortrijk 5 28 jan. 80 <i>Onuitgegeven</i>	46 V	huisvrouw + hulp in boerderij	150.000
Corr. Aarlen 4 28 jan. 81 <i>Onuitgegeven</i>	46 M	bediende	150.000
Hof Bergen 3 14 jan. 81 <i>Onuitgegeven</i>	57 V	?	100.000

Hof Brussel 9 69 M gepensioneerd 100.000
3 jun. 81
Onuitgegeven

Corr. Gent 5 78 M gepensioneerd 125.000
12 feb. 80
Onuitgegeven

2. MORELE SCHADE KINDEREN

Uitspraak	Leeftijd slachtoffer en geslacht	Beroep	Leeftijd kind inwonend (+) of niet inwonend (-)	Vergoeding
Hof Gent 8 28 okt. 81 <i>Onuitgegeven</i>	± 25 V	huisvrouw	± 5 +	100.000
Hof Luik 24 nov. 80 J.L. 81-82, 359	30 V	huisvrouw	9 +	150.000
Rb. Charleroi 4 23 jun. 80 <i>Onuitgegeven</i>	+ 30 M	?	?	100.000
Corr. Gent 5 16 apr. 80	38 V	huisvrouw	? +	70.000
Rb. Luik 6 21 sep. 81 <i>Onuitgegeven</i>	39 V	beambte	17 +	100.000
Hof Bergen 4 3 okt. 80 <i>Onuitgegeven</i>	39 M	mijnwerker	2, 4, 6, 7, 8, 11, 13 +	75.000
Hof Gent 8 10 dec. 79 R.G.A.R. 81, 10334	43 M	gastarbeider	1, 2, 7, 13, 13 +	75.000
Rb. Brussel 12bis 5 nov. 80 <i>Onuitgegeven</i>	45 M	?	11, 17, 19, 20 +	100.000
Corr. Aarlen 4 28 jan. 81 <i>Onuitgegeven</i>	46 M	bediende	? + ? -	75.000 50.000
Rb. Kortrijk 5 28 jan. 80 <i>Onuitgegeven</i>	46 V	huisvrouw + hulp in boerderij	15, 16, 18 + ? -	75.000 30.000
Hof Brussel 9 28 mei 80 <i>Onuitgegeven</i>	± 55 V	-	± 30 + ± 30 -	75.000 50.000

Bovendien wordt aan een inwonende schoonzoon 15.000 fr en aan een niet-inwonende schoonzoon 10.000 fr toegekend.

Hof Bergen 3 14 jan. 81 <i>Onuitgegeven</i>	57 V	?	? + ? -	60.000 40.000
Hof Brussel 9 3 jun. 81 <i>Onuitgegeven</i>	69 M	gepensioneerd	? + ? - schoondochter -	30.000 25.000
Corr. Gent 5 12 feb. 80 <i>Onuitgegeven</i>	78 M	gepensioneerd	? -	35.000
Hof Bergen 5 23 nov. 79 <i>Verz. 80, 749</i> Wegens verlies van moeder, zuster en bijzit van moeder, door wie de kinderen gedurende 25 jaar werden opgevoed.	? M	?	?	170.000
Corr. Oudenaarde 1 30 jan. 81 <i>Onuitgegeven</i> Eis van toekomstige schoondochter, gehuwd één maand na het ongeval, wordt afgewezen omdat geen bewijs van bij- zondere affectieve banden wordt geleverd.	? V	?	? +	100.000

3. MORELE SCHADE OUDERS

Uitspraak	Leeftijd slachtoffer en geslacht	Inwonend (+) of niet-inwonend (-)	Vergoeding
Hof Brussel 9 4 nov. 80 <i>Onuitgegeven</i> Slachtoffer geplaatst door jeugdrechter.	minderjarige	-	75.000
Rb. Leuven 2 22 apr. 81 <i>Onuitgegeven</i>	17 M	+	100.000
Corr. Antwerpen 9 12 jan 81 <i>Onuitgegeven</i>	17 V	+	125.000
Corr. Doornik 2 18 dec 80 <i>Onuitgegeven</i>	± 18 M	+	150.000
Corr. Luik 4 jun. 80 <i>J.L. 80-81, 49</i>	19 V	+	150.000
Corr. Gent 5 22 apr. 80 <i>Onuitgegeven</i>	19 V	+	175.000
Corr. Doornik 2 4 dec. 80 <i>Onuitgegeven</i>	± 21 M	+	150.000

Rb. Brugge 8 21 mei 81 <i>Onuitgegeven</i> Eisers geven zelf toe dat de morele smart in feite niet te vergoeden is. Ieder bedrag hoe klein of hoe groot ook is zuiver symbolisch. Een bedrag ex aequo et bono van 125.000 fr per ouder moet volstaan om deze smarten op symbolische wijze te vergoeden. Oliecrisis, munterosie en inflatie zijn geen elementen die de waarde van smarten bepalen, zij zijn geen normen ter appreciatie van de smart.	21 V	+	125.000
Rb. Brugge 4 23 apr. 81 <i>Onuitgegeven</i>	23 M	+	150.000
Hof Brussel 5 19 feb. 81 <i>Onuitgegeven</i>	23 M	+	125.000
Corr. Hasselt 2 26 sep. 80 R.G.A.R. 81,10399	24 V	+	125.000
Hof Gent 8 28 okt. 81 <i>Onuitgegeven</i> Bovendien vergoeding van 15.000 fr aan elk van de beide schoonouders. Dat deze burgerlijke partij heeft gezorgd voor de begrafenis-kosten bewijst dat er hechte genegenheidsbanden bestonden.	± 25 V	-	100.000
Hof Gent 8 18 nov. 81 <i>Onuitgegeven</i>	25 M	+	70.000
Hof Luik 24 nov. 80 J.L. 81-82, 359	30 V	-	125.000
Rb. Luik 6 21 sep. 81 <i>Onuitgegeven</i>	39 V	-	75.000
Rb. Brussel 12bis 5 nov. 80 <i>Onuitgegeven</i> Er is geen aanleiding schadevergoeding toe te kennen aan de niet-inwonende schoonouders.	45 M	-	40.000
Rb. Kortrijk 5 28 jan 80 <i>Onuitgegeven</i>	46 V	-	30.000
Corr. Aarlen 4 28 jan. 81 <i>Onuitgegeven</i>	46 M	-	50.000
Corr. Gent 5 6 nov. 79 <i>Onuitgegeven</i>	? M	+	125.000

Hof Antwerpen 9 ? - 1
20 dec. 79 (pleegkind)
Verz. 80, 777

Het kind was van de leeftijd van acht maanden tot zes jaar opgevoed door de eisers en bracht verder zijn vakantie bij hen door. Hoewel alle begrip moet opgebracht worden voor het diepe leed van de pleegouders, kan de vergoeding ervan niet op objectieve wijze in een bepaalde geldsom worden berekend. Veel moreel leed is niet vergoedbaar wegens afwezigheid van een rechtsband.

4. MORELE SCHADE ZIJVERWANTEN

Uitspraak	Leeftijd slachtoffer en geslacht	Inwonend (+) of niet-inwonend (-)	Vergoeding
Hof Brussel 9 4 nov. 80 <i>Onuitgegeven</i> Slachtoffer geplaatst door jeugdrechter.	minderjarig	-	20.000
Rb. Leuven 2 22 apr. 81 <i>Onuitgegeven</i>	17 M	+	20.000
Corr. Antwerpen 9 12 jan. 81 <i>Onuitgegeven</i>	17 V	+	40.000
Corr. Doornik 2 18 dec. 80 <i>Onuitgegeven</i>	± 18 M	+	40.000
Corr. Gent 5 22 apr. 80 <i>Onuitgegeven</i>	19 V	+	30.000
Corr. Luik 4 jun. 80 <i>J.L.</i> 80-81, 49	19 V	-	40.000
Corr. Doornik 2 4 dec. 80 <i>Onuitgegeven</i>	+ 21 M	-	1
Hof Brussel 5 19 feb. 81 <i>Onuitgegeven</i>	23 M	+	25.000 15.000
Rb. Brugge 4 23 apr. 81 <i>Onuitgegeven</i>	23 M	+	40.000
Corr. Hasselt 2 26 sep. 80 <i>R.G.A.R.</i> 81, 10393	24 V	+	50.000 40.000 20.000
Aan een inwonende zuster wordt 50.000 fr toegekend, rekening houdend met de omstandigheid dat de burgerlijke partij en het slachtoffer van gelijke leeftijd waren, bij dezelfde			

werkgever werkten, en zelfs hun trouwplannen op elkaar hadden afgestemd.

Hof Gent 8 28 okt. 81 <i>Onuitgegeven</i>	± 25 V	-	30.000
Hof Gent 8 18 nov. 81 <i>Onuitgegeven</i>	25 M	—	25.000
Hof Luik 24 nov. 80 <i>J.L. 81-82, 359</i>	30 V	—	25.000
Rb. Luik 6 21 sep 81 <i>Onuitgegeven</i>	39 V	—	25.000
Corr. Gent 5 10 okt 79 <i>Onuitgegeven</i> Aan kinderen van vooroverleden broers en zusters van het slachtoffer wordt ex aequo et bono 1 fr toegekend.	70 M	?	5.000
Corr. Gent 5 12 feb. 80 <i>Onuitgegeven</i>	78 M	+	15.000
Corr. Gent 5 6 nov. 79 <i>Onuitgegeven</i>	? M	+ —	25.000 15.000

5. MORELE SCHADE GROOTOUDERS/KLEINKINDEREN

Uitspraak	Leeftijd slachtoffer en geslacht	Inwonend (+) of niet-inwonend(—)	Vergoeding
Corr. Gent 5 22 apr. 80 <i>Onuitgegeven</i>	19 V	—	10.000
Rb. Brugge 4 23 apr. 81 <i>Onuitgegeven</i>	23 M	—	15.000
Hof Brussel 9 28 mei 80 <i>Onuitgegeven</i>	± 55 V	+	15.000
Hof Brussel 9 3 jun. 81 <i>Onuitgegeven</i>	69 M	—	1

6. TAFELS - BASISINKOMEN

Uitspraak	Leeftijd slachtoffer en geslacht	Beroep	Tafels (V.A. = vaste annuïteiten) (L = Levie)	Basisinkomen (N = netto B = bruto F = forfaitair - = onbekend vóór aftrek eigen on- derhoudskosten)
Hof Antwerpen 2 27 apr. 81 <i>Onuitgegeven</i> Forfait van 100.000 fr toegekend aan verloofde, aangezien de eerste rechter overwoog dat het verloren gaan van een kans een materiële schade veroorzaakt wanneer deze kans niet louter hypothetisch is; dit laatste was niet het geval daar het huwelijk slechts enkele maanden na het ongeval moest plaats vinden en de nodige voorbereidingen reeds waren getroffen.	? M	?	-	
Hof Gent 8 28 okt. 81 <i>Onuitgegeven</i> Op het ogenblik van het ongeval was het slachtoffer sinds acht maanden werkloos. Haar echtgenoot had zopas als zelfstandige de exploitatie van een benzine- en smeestation aangevat. Het hof neemt aan dat het slachtoffer, na een periode van grotere huishoudelijke bezigheden (twee kinderen), haar echtgenoot meer en meer in het bedrijf zou hebben bijgestaan. Het verlies van deze bedrijfshulp en van de economische waarde als huisvrouw worden samen op 400.000 fr per jaar geraamd, waarvan af te trekken 30 % van het netto inkomen van de man, zodat het jaarlijks verlies 216.970 fr bedraagt. De vergoeding wordt gesplitst in twee delen: een eerste vanaf de datum van het ongeval tot heden = 3 1/2 jaar à 216.970 fr, niet gekapitaliseerd en een tweede vanaf heden tot de 65 jaar van de eiser, gekapitaliseerd. Bovendien wordt nog een vergoeding van 300 fr per dag voor het verlies van de huishoudster toegekend voor de periode na 65 jaar tot het einde van de vermoedelijke levensduur van de man.	± 25 V	huisvrouw + helpster in bedrijf echtgenoot	V.A. 4,5 % tot 65 j. van echtgenoot	400.000 F
Hof Gent 8 18 nov. 81 <i>Onuitgegeven</i>	25 M	monteur	V.A. 4,5 % 65 j.	360.000 N
Rb. Charleroi 4 23 jun. 80 <i>Onuitgegeven</i> Er is geen aanleiding om het basisinkomen met 20 % te verhogen, want de muntontwaarding kan opgevangen worden door een goede belegging.	+ 30 M	?	L ? %	511.172 N
Hof Luik 24 nov. 80 J.L. 81-82, 359	30 V	huisvrouw	L 4,5 % levenslang	180.000 F
Corr. Gent 5 16 apr. 80 <i>Onuitgegeven</i>	38 V	huisvrouw	V.A. 5 % levenslang	292.000 / 146.000 F

Het basisinkomen van 292.000 fr heeft betrekking op de periode dat het slachtoffer nog moest zorgen voor de verzorging van haar echtgenoot en vijf kinderen, dat van 146.000 fr op de periode tijdens welke ze alleen voor de verzorging van haar echtgenoot moest zorgen. Beide bedragen worden verhoogd met 6% per jaar.

Rb. Luik 6	39 V	beambte	L 6,5 %	609.524
21 sep. 81			(maandelijks)	bruto min sociale lasten
<i>Onuitgegeven</i>			60 j.	

De rechthebbende zal belast worden op het toegekend kapitaal na conversie in een fictieve rente alsmede op de inkomsten uit het kapitaal; het geheel van de lasten kan beschouwd worden als gelijk aan de belasting op het inkomen van het slachtoffer. De overlevende echtgenoot bewijst echter niet dat hij sociale voordelen zal verliezen, zodat als ramingsbasis het bruto inkomen verminderd met de sociale lasten moet worden genomen. Bij de keuze van de kapitalisatierentevoet moet rekening worden gehouden met economische vooruitzichten; in verband met de huidige economische crisis en van de rentabiliteit van het geld, zowel nationaal als internationaal, is het redelijk een rentevoet van 6,5 % te kiezen. Het jaarlijks inkomen van 442.485 fr (oktober 1978) wordt verhoogd tot 500.000 fr rekening houdend met anciënniteitsverhogingen en normale promoties waaraan nog toegevoegd een inkomen als conciërge (61.524 fr) en als huisvrouw (48.000 fr).

Hof Bergen 4	39 M	mijnwerker	L 4,5 %	450.000 N
3 okt. 80			55 j.	

Onuitgegeven

De schade wordt gesplitst in twee periodes, die vóór de uitspraak (6 jaar à gemiddeld 283.000 fr netto per jaar min 25 % eigen onderhoud zonder kapitalisatie) en die na de uitspraak (10 jaar à 450.000 fr netto min 40 % eigen onderhoudskosten, gekapitaliseerd).

Hof Gent 8	40 M	landbouwer	V.A. 4,5 %	856.178 N
12 mei 81			70 j.	

Onuitgegeven

Het inkomen van het slachtoffer wordt geraamd op 4/5 van het gezinsinkomen. Splitsing tussen periode vóór de uitspraak (van 1974 tot 1981) zonder kapitalisatie en periode na de uitspraak met kapitalisatie. Geen verhoging wegens munterosie omdat eiseres haar vergoeding thans volledig ontvangt.

Hof Gent 8	43 M	gastarbeider	V.A. 4,5 %	235.007 N
10 dec. 79				

R.G.A.R. 81, 10334

De schade wordt verdeeld in drie periodes: de eerste van 43 tot 55 jaar, waarvoor aan de weduwe een vergoeding wordt toegekend op basis van een kapitalisatie van het netto loon + 4 % indexaanpassing - 30 % eigen onderhoud (= 171.085 fr). Meestal komen vreemde arbeiders in de Europese landen genieten van werkgelegenheid, beter loon en sociale voorzieningen om na enkele tijd, bevrijd van materiële zorgen, terug te keren naar hun moederland. Daarom wordt aangenomen dat het slachtoffer nog een lucratieve levensduur van tien jaar zou hebben gehad in Turkije; voor deze tweede periode wordt een forfaitaire vergoeding toegekend van 600.000 fr (wat overeenstemt met een huidige

waarde van een kapitalisatie op basis van een jaarinkomen van 128.588 fr). De postlucratieve schade in het moederland wordt geraamd op 50.000 fr.

Rb. Brussel 12bis 5 nov. 80	45 M	?	L 5 % 65 j.	270.000 N
--------------------------------	------	---	----------------	-----------

Onuitgegeven

De netto loonbasis van 244.705 fr van 1977 wordt (in 1980) verhoogd tot 270.000 fr wegens toekomstige loonsverhogingen.

Rb. Kortrijk 5 16 apr. 80	46 V	huisvrouw + hulp in boerderij	V.A. 4,5 % 66 j.	193.400 F
------------------------------	------	----------------------------------	---------------------	-----------

Onuitgegeven

Corr. Aarlen 4 28 jan. 81	46 M	bediende	L 5,5 % 65 j.	895.604 B
------------------------------	------	----------	------------------	-----------

Onuitgegeven

Van het toegekende bedrag van 6.363.481 fr komen 1.820.479 fr en 627.332 fr toe aan de gesubrogeerde «Caisse des Pensions des Employés Privés du Grand Duché de Luxembourg» respectievelijk «Etablissement contre la vieillesse et l'invalidité de Luxembourg».

Hof Bergen 3 29 okt. 80	49 M	invalide	L 4,5% 65 j.	158.088 -
----------------------------	------	----------	-----------------	-----------

Onuitgegeven

Om de materiële schade van de weduwe te bepalen mag geen rekening worden gehouden met het overlevingspensioen dat haar uitgekeerd wordt.

Hof Antwerpen 9 25 jun. 81	52 V	huisvrouw	V.A. 4,5 % levenslang	182.500 fr
-------------------------------	------	-----------	--------------------------	------------

Onuitgegeven

Hof Brussel 9 3 jun. 81	69 M	gepensioneerd	V.A. 6 % 75 j.	42.003 -
----------------------------	------	---------------	-------------------	----------

Onuitgegeven

Gelet op de heden ten dage bestaande fiscale en economische toestanden en op de korte beleggingstijd moet ter zake een rentevoet van 6 % toegepast worden.

Cass. 2 19 dec. 78	? M	?	-	-
-----------------------	-----	---	---	---

R.G.A.R. 81, 10421

De vaststelling dat de *bijzit* nog steeds gehuwd was en sinds een tiental jaren met de getroffene samenleefde in concubinaat, zonder echtscheiding te hebben verkregen of gevorderd, sluit noodzakelijk in dat haar betrekkingen met de getroffene in strijd waren met haar verplichtingen uit een bestaand huwelijk en derhalve met wetsbepalingen van openbare orde. Het verlies van deze betrekkingen maakt derhalve een verlies van onrechtmatige voordelen uit en kan niet vergoed worden. (Ook *R.W.* 1978-79, 1709)

7. AFREK ONDERHOUDSKOSTEN

Uitspraak	Leeftijd slachtoffer en geslacht	Beroep	samenstelling gezin	Basisinkomen (N = netto B = bruto F = forfaitair - = onbekend)	Onderhoudskosten
Hof Gent 8 28 okt. 81 <i>Onuitgegeven</i> Het percentage van de aftrek wordt berekend op basis van de netto inkomsten van de echtgenoot.	± 25 V	huisvrouw en hulp in bedrijf echtgenoot	echtgenoot + 2 kinderen	400.000 F	30 %
Hof Gent 8 18 nov. 81 <i>Onuitgegeven</i> Berekening op gezinsinkomen, aangezien de echtgenoten hun levensstanding overeenkomstig hun gezamenlijk inkomen bepalen, hoewel niet in evenredig stijgende verhouding met dat gezamenlijk inkomen, in acht genomen o.a. dat de aflossing van de hypothecaire lening niet gebruikt wordt voor persoonlijk onderhoud.	25 M	monteur	echtgenote	360.000 N	30 %
Hof Gent 5 24 mar. 81 <i>Onuitgegeven</i> Ongeval van 1973. Rekening houdend met de indexaanpassingen kan het bedrijfsinkomen van het slachtoffer thans gemiddeld op 132.000 fr. netto geraamd worden. Het inkomen van haar man kan op minstens 200.000 fr. geraamd worden, zodat het gezinsinkomen 332.000 fr. bedraagt. Voor eigen onderhoud zou het slachtoffer over 40 % hiervan hebben beschikt, dus tot beloop van 132.800 fr., zodat de eiser een schade door inkomstenverlies ondergaat.	29 V	?	echtgenoot	132.000 N	40 %
Hof Luik 24 nov. 80 <i>J.L. 81-82, 359</i> 35 % berekend op het inkomen van de echtgenoot (= 250.000 fr.)	30 V	huisvrouw	echtgenoot + 1 kind	180.000 F	35 %
Rb. Charleroi 4 23 jun. 80 <i>Onuitgegeven</i>	± 30 M	?	echtgenote + 3 kinderen	511.172 n	30 %
Corr. Gent 5 16 apr. 80 <i>Onuitgegeven</i> De eigen onderhoudskosten worden op 25 % geraamd tijdens een eerste periode van vijftien jaar tijdens welke het slachtoffer had moeten zorgen voor haar echtgenoot en de vijf minderjarige kinderen. Na verloop van deze eerste periode had ze nog alleen voor haar echtgenoot moeten zorgen en wordt het eigen onderhoud op 40 % geraamd. De materiële schade wordt eveneens in twee periodes gesplitst (zie tabel 9).	38 V	huisvrouw	echtgenoot + 5 kinderen	292.000 F	25 - 40 %
Hof Bergen 4 3 okt. 80 <i>Onuitgegeven</i>	39 M	mijnwerker	echtgenote + 7 kinderen	450.000 N	25 - 40 - 50 %

Tijdens een eerste periode van zes jaar worden de eigen onderhoudskosten geraamd op 25 % van 283.000 fr. netto per jaar; tijdens de volgende periode van tien jaar worden ze op 40 % van 450.000 fr. netto per jaar geraamd, rekening houdend met stijgende leeftijd van de kinderen en hun waarschijnlijk vertrek uit het gezin; in de postprofessionele periode 50 %.

Rb. Luik 6 21 sep. 81	39 V	beambte	echtgenoot + 1 kind	561.524 N	30 %
--------------------------	------	---------	------------------------	-----------	------

Onuitgegeven

De aftrek wordt berekend op de gecumuleerde inkomsten van het gezin, waarbij abstractie moet gemaakt worden van de waarde van de huishoudelijke arbeid (48.000 fr.).

Hof Gent 8 12 mei 81	40 M	landbouwer	echtgenote	856.178 N	30 %
-------------------------	------	------------	------------	-----------	------

Onuitgegeven

Berekening op gezinsinkomen.

Hof Gent 8 10 dec. 79	43 M	gastarbeider	echtgenote + 5 kinderen	235.007 N	30 %
--------------------------	------	--------------	----------------------------	-----------	------

R.G.A.R. 81, 10334

Rb. Brussel 12bis 5 nov. 80	45 M	?	echtgenote + 4 kinderen	270.000 N	20 %
--------------------------------	------	---	----------------------------	-----------	------

Onuitgegeven

Rb. Kortrijk 5 28 jan. 80	46 V	huisvrouw + hulp in boerderij	echtgenoot + 3 kinderen	193.400 F	1/3
------------------------------	------	----------------------------------	----------------------------	-----------	-----

Onuitgegeven

Eigen onderhoudskosten zijn te berekenen op het gezamenlijk gezinsinkomen.

Corr. Aarlen 4 28 jan. 81	46 M	bediende	echtgenote + 3 kinderen	895.604 B	30 %
------------------------------	------	----------	----------------------------	-----------	------

Onuitgegeven

Hof Bergen 3 29 okt. 80	49 M	invalide	echtgenote + kind	158.088	40 %
----------------------------	------	----------	----------------------	---------	------

Onuitgegeven

Het percentage van de eigen onderhoudskosten van het slachtoffer wordt berekend op het totale gezinsinkomen, te weten een invaliditeitspensioen van 158.088 fr. van het slachtoffer en een werkloosheidsvergoeding van 144.000 fr. van de echtgenote, zodat het deel waaruit de weduwe een persoonlijk voordeel haalde geraamd wordt op 37.248 fr. per jaar.

Hof Antwerpen 9 25 jun. 81	52 V	huisvrouw	echtgenoot	182.500 F	30 %
-------------------------------	------	-----------	------------	-----------	------

Onuitgegeven

Cass. 2 8 okt. 80	?	?	?	?	?
----------------------	---	---	---	---	---

R.W. 81-82, 1235

Niet wettelijk verantwoord is het arrest dat, om de totale geldelijke inkomsten van de gemeenschap vast te stellen, aan de bedrijfsinkomsten van eiser de economische waarde van het huishoudelijk werk van zijn echtgenote toevoegt, terwijl deze economische waarde de gemeenschap weliswaar een uitgave bespaart, doch niet als een geldelijk inkomen van de gemeenschap is te beschouwen.

8. MATERIELE SCHADE OUDERS TEN GEVOLGE OVERLIJDEN KIND

Uitspraak	Leeftijd slachtoffer en geslacht	Beroep	samenstelling gezin	Vergoeding	Basis
Hof Luik 4 4 feb. 81 <i>Onuitgegeven</i> Het komt niet bewezen voor dat het slachtoffer, wanneer het werk zou hebben gevonden, bij zijn grootmoeder zou zijn blijven wonen (de ouders waren ontzet uit de ouderlijke macht) en evenmin, zo dit wel was geweest, dat zijn bijdragen hoger zouden zijn geweest dan zijn onderhoudskosten.	± 16 M	?	grootmoeder	0	—
Corr. Antwerpen 9 12 jan. 81 <i>Onuitgegeven</i> Het materieel voordeel dat de ouders eventueel putten uit de uiteraard slechts beperkte huishoudelijke prestaties van het slachtoffer werd zeker ruim overtroffen door de kosten van onderhoud en opvoeding van het slachtoffer.	17 V	scholier hoger secundair	ouders + 4 broers en zusters	0	—
Corr. Luik 4 jun. 80 <i>J.L. 80-81, 49</i> Het is twijfelachtig dat het meisje een deel van haar salaris zou hebben afgestaan; het is integendeel logisch aan te nemen dat zij haar salaris zou hebben willen behouden om haar eigen toekomst te verzekeren, zoals nu jongelui meestal doen.	19 V	studente	ouders	0	—
Corr. Doornik 2 4 dec. 80 <i>Onuitgegeven</i> Niets laat toe aan te nemen dat de moeder een persoonlijk voordeel haalde uit de inkomsten van haar zoon, aangezien ze zelf een weduwepensioen genoot van 11.676 fr. per maand.	± 21 M	werkloos	moeder	0	—
Rb. Brugge 8 21 mei 81 <i>Onuitgegeven</i> Eiser had een regelmatig inkomen van 9.672 fr. per week in 1979, ruim voldoende om in eigen onderhoud en dat van zijn echtgenote te voorzien zonder een beroep te moeten doen op de inkomsten van een enige dochter, inkomsten die, zo zij deze afgaf, zeker niet door hemzelf zouden worden verbruikt, doch integraal terug naar de dochter zouden gaan bij huwelijk in de vorm van huwelijksuitzet.	21 v	bediende	ouders	0	—
Rb. Brugge 4 23 apr. 81 <i>Onuitgegeven</i>	23 M	bediende	ouders + 4 broers en zusters	0	—

9. MATERIËLE SCHADE TEN GEVOLGE VAN VERLIES VAN HUISVROUW

Uitspraak	Leeftijd slachtoffer	Buitenhuisberoep	Samenstelling gezin	Basis
Hof Gent 8 28 okt. 81 <i>Onuitgegeven</i> Voor de periode van heden tot 65 jaar van de echtgenoot wordt de waarde van de bedrijfshulp en van de huishoudelijke arbeid geraamd op 400.000 fr. forfaitair, onder aftrek van eigen onderhoudskosten, blijft 216.970 fr. per jaar. Na 65 jaar wordt alleen de huishoudelijke arbeid vergoed à 300 fr. per dag = 109.800 fr. per jaar, wat verdisconteerd à 4,5 % 94.570 fr. geeft.	± 25	hulp in bedrijf echtgenoot	echtgenoot + 2 kinderen	109.800 per jaar na 65 jaar
Hof Luik 24 nov. 80 <i>J.L. 81-82, 359</i> Het eigen onderhoud wordt berekend op basis van 35 % van het inkomen van de man (250.000 fr.).	30	—	echtgenoot + 1 kind	180.000 per jaar min eigen onderhoud
Corr. Gent 5 16 apr. 80 <i>onuitgegeven</i> Tijdens een eerste periode van 15 jaar, welke het slachtoffer had moeten zorgen voor haar echtgenoot en vijf minderjarige kinderen, wordt de materiële schade op 800 fr. per dag = 292.000 fr. per jaar geraamd min 25 % eigen onderhoud; voor de latere tijdsduur wordt de schade verminderd tot 400 fr. per dag = 146.000 fr. per jaar min 40 % eigen onderhoud. Bovendien worden beide bedragen met 6 % per jaar verhoogd.	38	—	echtgenoot + 5 kinderen	292.000/146.000 per jaar, min eigen onderhoud
Rb. Luik 6 21 sep. 81 <i>Onuitgegeven</i> Het slachtoffer was beambte en bovendien conciërge bij dezelfde openbare dienst, met een totaal loon van 561.524 fr. netto. Rekening houdend met haar dubbele professionele kwalificatie konden haar slechts enkele uren overblijven om zich met haar huishouden bezig te houden. Het verlies van de waarde van de huishoudelijke arbeid wordt vergoed, vermengd met de schade uit andere inkomstenverlies. Voor postprofessionele huishoudelijke activiteiten wordt bovendien 50.000 fr. forfaitair toegerekend.	39	beambte	echtgenoot + 1 kind	48.000 per jaar
Rb. Kortrijk 5 28 jan. 80 <i>Onuitgegeven</i> Van het basisbedrag, verhoogd met de materiële waarde als hulp in de boerderij (83.900 fr.) wordt 1/3 eigen onderhoudskosten afgetrokken. Kapitalisatieberekening over duurtijd van 20 jaar.	46	hulp in boerderij	echtgenoot + 3 kinderen	109.500 per jaar min eigen onderhoud
Hof Antwerpen 9 25 jun. 81 <i>Onuitgegeven</i> Eigen onderhoud 30 %.	52	—	echtgenoot	182.500 per jaar min eigen onderhoud

10. POST- EN EXTRAPROFESSIELE SCHADE

Uitspraak	Leeftijd slachtoffer en geslacht	Beroep	Vergoeding	Basis
Hof Gent 8 18 nov. 81 <i>Onuitgegeven</i>	25 M	monteur	150.000	forfait
Hof Bergen 4 3 okt. 80 <i>Onuitgegeven</i> Toegekend voor de periode vanaf 55 jaar en rekeninghoudend met 50 % eigen onderhoudskosten.	mijnwerker	50.000		forfait
Rb. Luik 6 21 sep. 81 <i>Onuitgegeven</i> Overwegende dat een bureaubediende zelden nog bezoldigd werk zal uitvoeren na de oppensioenstelling; dat de eiser hoogstens een vergoeding kan vorderen voor het verlies van huishoudelijke arbeid; dat, rekening houdend met de vervroegde uitkering en met een overlevingsduur van 8 jaar van de eiser, 50.000 fr. voldoening geeft.	39 V	beambte	50.000	forfait
Hof Gent 8 10 dec. 79 <i>R.G.A.R. 81, 10334</i> Toegekend voor de postlucrative levensduur in Turkije.	43 M	gastarbeider	50.000	forfait
Corr. Aarlen 4 28 jan 81 <i>Onuitgegeven</i> 10.000 fr. per jaar overleving na de pensionering.	6 M	bediende	70.000	forfait

11. EX HAEREDE

Uitspraak	Leeftijd slachtoffer en geslacht	Beroep	Vergoeding
Corr. Luik 4 jun. 80 <i>J.L. 80-81, 49</i> Twee dagen bewuste overleving.	19 V	studente	15.000

B. BLIJVENDE INVALIDITEIT

20. KAPITALISAITE - BASISINKOMEN - TAFELS

Uitspraak	Leeftijd Geslacht	Beroep	% B.I.	Basisinkomen (N = netto B = bruto F = forfait - = onbekend)	Tafels (V.A. = vaste annuïteiten L = Levie)
Rb. Luik 6 9 feb. 81 <i>Onuitgegeven</i>	43 M	arbeider	5	521.270 B	L 5,5 % 65 j.

Pol. Komen 1 dec. 80 <i>Onuitgegeven</i> Het basisloon wordt gevormd door het loon voor een be- diende van categorie 3, vastgesteld door het nationaal pari- tair comité en verhoogd met 10 % voor de muntonwaar- ding.	19 V	werkkloze	12	302.523 B	L 4,5 % 60 j.
Corr. Luik 9 23 feb. 79 <i>Onuitgegeven</i> De staalnijverheid in de E.E.G. maakt een ernstige crisis door; het slachtoffer kan er niet op rekenen zijn huidig hoog salaris te behouden; het jaarlijks bruto inkomen wordt redelijkerwijze op 325.000 fr. geraamd; rekening houdend met de belasting op de vergoeding, die merklijk minder is dan die op de beroepsinkomsten, kan het basis- loon op 300.000 fr. worden geraamd; gezien de waar- schijnlijke sociale evolutie kan men een lucratieve levens- duur tot 60 jaar aanvaarden.	20 M	arbeider met stagecon- tract	13	300.000 half netto	V.A. 4,5 % 60 J.
Corr. Brussel 20 23 jan. 80 R.G.A.R. 81, 10278 en 10279 De schade wordt gesplitst in twee periodes, die tussen de consolidatie en het vonnis en die na het vonnis. Tijdens de eerste periode wordt 15 % van het gekende gemiddelde loon toegekend, zonder toepassing van een kapitalisatie- coëfficiënt. De toekomstige schade wordt gekapitaliseerd op basis van het laatst gekend loon.	21 M	loodgieter- leidekker (arbeider)	15	458.092 B	L 5 % 65 j.
Hof Brussel 9 27 mei 81 <i>Onuitgegeven</i> Bevestiging van Corr. Brussel, 23 januari 1980, supra, wat betreft de splitsing in twee periodes. De schade na de uit- spraak wordt gekapitaliseerd op basis van het loon ten tijde van de uitspraak, verhoogd met 10 % wegens de in de toe- komst te verwachten loonsverhogingen en indexaanpassin- gen.	21 M	loodgieter- leidekker	15	637.605 B	V.A. 5 % 65 j.
Hof Luik 12 sep. 80 J.L. 80-81, 61 Wanneer een leerling-timmerman een invaliditeit van 25 % oploopt, die zich uit in minstens een even grote verminde- ring van zijn arbeidsgeschiktheid moet de schade vergoed worden met een kapitalisatieberekening op basis van het salaris van een beginnende arbeider-timmerman.	18 M	leerling- timmerman	25	410.000 B	L 4,5 % 65 j.
Rb. Leuven 2 10 okt. 80 <i>Onuitgegeven</i> De stijging van het inkomen van het slachtoffer over de lucratieve levensduur van 44 jaar kan geraamd worden op 20 %. Het aldus verkregen kapitaal wordt bovendien nog verhoogd met 5 % wegens toekomstige muntontwaarding, die grotendeels kan worden opgevangen door een doelmati- ge belegging.	21 M	draaijer-paswerker	28	354.882 -	V.A. 5 % 65 j.

Corr. Gent 5 25 mar. 80 <i>Onuitgegeven</i> Het basisinkomen is het gemiddelde van de wedde over heel de loopbaan gerekend, waaraan bovendien nog een jaarlijkse indexverhoging van 7 % wordt toegevoegd.	26 M	beambte	33	412.450 -	V.A. 5 % 65 j.
Hof Luik 6 feb. 80 R.G.A.R. 81, 10336	? M	?	35	? B	? 5 %
Rb. Brussel 8 30 jun. 78 R.G.A.R. 81, 10337 In hoger beroep (Hof Brussel, 8 mei 1980) werd het basisinkomen bepaald op 200.000 fr.	47 V	huisvrouw	35	180.000 F	L 5 % levenslang
Pol. Hasselt 7 dec. 79 R.G.A.R. 81, 10297 De rechtbank aanvaardt dat een gepensioneerde extra-agorale huishoudelijke arbeid presteert die overeenstemt met de helft van de arbeid van een jonge gehuwde vrouw. Splitting tussen periode consolidatie tot vonnis en periode na vonnis.	75 M	gepensioneerd	65	225 p/dag F	V.A. 4 % 82 j.
Corr. Brussel 28 okt. 80 R.G.A.R. 81, 10352 Het bedrag van 400.000 fr. stemt ongeveer overeen met de minimum wedde van een regentes lichamelijke opvoeding in 1979; dit bedrag kan redelijkerwijze worden beschouwd als het gemiddelde van haar jaarlijkse wedde, rekening houdend met enerzijds toekomstige verhogingen en met anderzijds de waarschijnlijkheid van deeltijdse arbeid of van vervroegde stopzetting van haar activiteiten. Voor de raming van de schade wordt onderscheid gemaakt tussen enerzijds de periode tussen de consolidatie en de datum van de uitspraak en anderzijds de periode na het vonnis, waarbij voor de eerste periode niet gekapitaliseerd wordt. Bovendien wordt het verlies van de economische waarde als huisvrouw vergoed met een kapitalisatieberekening op basis van 600 fr. per dag, deze maal zonder dat hetzelfde onderscheid wordt gemaakt.	31 V	lerares lich. opvoeding	95	400.000 -	L 5 % 60 j.
Hof Brussel 2 23 jan. 80 R.G.A.R. 81, 10300 De maandelijkse rente wordt vastgesteld op basis van het (bruto ?) loon, rekening houdend met de tweejaarlijkse loonsverhoging. Vanaf 60 jaar stemt de rente overeen met het pensioen, zijnde 3/4 van de laatste wedde. Bovendien 30.000 fr. per maand geïndexeerd voor hulp van derden (moeder en zuster).	25 V	lerares	100	-	geïndexeerde rente
Corr. Verviers 2 13 dec. 79 R.G.A.R. 81, 10301 De jaarlijkse rente wordt vastgesteld op basis van het (bruto ?) inkomen dat het slachtoffer verdiend had tijdens de twee trimesters dat het in België had gewerkt vòòr het ongeval (1975) verhoogd met de tussentijdse indexaanpassingen	23 M	gastarbeider	100	-	geïndexeerde rente

(372.422 fr.) + 20.000 fr. vernieuwing van apparaten +
20.000 fr. geneesmiddelen en verplaatsingskosten +
700.000 fr. hulp van derden, in totaal 1.112.422 fr.

Hof Brussel 8	0 V	—	100	—	geïndexeerde rente
16 feb. 78					

R.G.A.R. 81, 10362

Geïndexeerde rente aan een van de geboorte 100 % invalide kind; 10.000 fr. per maand gedurende 20 jaar, daarna 25.000 fr. per maand; bovendien 7.500 fr. per maand wegens hulp van derden in een inrichting.

Hof Brussel 6	?	?	?	—	—
6 apr. 79					

Verz. 80, 823

De vergoedingen uitgekeerd aan een loontrekkende uit hoofde van blijvende ongeschiktheid zijn niet belastbaar wanneer ze uitsluitend een herstel zijn van de fysieke integriteit van de belastingplichtige en er geen inkomstenderiving is (in dezelfde zin betreffende een arbeidsongevallente: Hof Bergen, 16 april 1980, *J.T.*, 1981, 195; *R.G.A.R.*, 1981, 10340).

21. MORELE SCHADE BIJ KAPITALISATIE VAN DE MATERIËLE SCHADE

Uitspraak	Leeftijd geslacht	Beroep	% B.I.	Per punt
Pol. Komen 1 dec. 80 <i>Onuitgegeven</i>	19 V	werkloze	12	8.000
Corr. Luik 9 23 feb. 79 <i>Onuitgegeven</i>	20 M	arbeider met stagecontract	13	10.000
Corr. Brussel 20 23 jan. 80 <i>R.G.A.R. 81, 10278 en 10279</i>	21 M	loodgieter- leidekker (arbeider)	15	10.000
Corr. Brussel 24 28 apr. 81 <i>Onuitgegeven</i>	55 M	werkbaas	25	10.000
Rb. Leuven 2 10 okt. 80 <i>Onuitgegeven</i>	21 M	draaiër-paswerker	28	12.500
Hof Luik 6 feb. 80 <i>R.G.A.R. 81, 10336</i>	? M	?	35	15.000
Rb. Brussel 8 30 jun. 78 <i>R.G.A.R. 81, 10337</i> Esthetische schade inbegrepen : littekens in het aangezicht, op de hals, de romp en de dijen. Bevestigd in hoger beroep (Hof Brussel, 8 mei 1980).	47 V	huisvrouw	35	11.429

Pol. Hasselt 7 dec. 79 <i>R.G.A.R.</i> 81, 10297	75 M	gepensioneerd	65	10.000
Kh. Antwerpen 15 10 apr. 81 <i>Onuitgegeven</i>	23 M	beroepsmilitair	70	15.000
Corr. Brussel 28 okt. 80 <i>R.G.A.R.</i> 81, 10352 Met inbegrip van de morele schade tijdens de T.A.O. (1 jaar à 100 %, 1 jaar à 75 %, 9 maanden à 60 %). De blijvende invaliditeit werd door de deskundige bepaald op 45 %; de rechtbank verhoogde deze echter tot 95 % wat de beroepsongeschiktheid betreft; het verlies van de economische waarde als huisvrouw blijft daarentegen geraamd op 45 %.	31 V	lerares lichamelijke opvoeding	95	15.789
Corr. Verviers 2 13 dec. 79 <i>R.G.A.R.</i> 81, 10301 Geïndexeerde rente voor materiële schade.	23 M	gastarbeider	100	30.000
Hof Brussel 2 23 jan. 80 <i>R.G.A.R.</i> 81, 10300 Geïndexeerde rente voor materiële schade.	25 V	lerares	100	30.000
Hof Brussel 8 16 feb. 78 <i>R.G.A.R.</i> 81, 10362 Geïndexeerde rente voor materiële schade. De vergoeding voor morele schade is bestemd om het slachtoffer te laten genieten van zekere bijkomende en vergoedende genoegens. In casu laat het mentale niveau van het slachtoffer haar niet toe en heeft haar nooit sinds haar geboorte toegelaten zich bewust te zijn van haar toestand, noch de toestand te betreuren die de hare had kunnen zijn, ware het ongeval niet gebeurd. Ze kan evenmin genieten van vergoedende genoegens die haar geen vreugde zouden brengen in de mentale toestand waarin ze zich bevindt.	0 V	-	100	0

22. VERMENGING OF AFZONDERLIJKE FORFAITS

Uitspraak	Leeftijd geslacht	Beroep	%B.I.	Per punt
Hof Antwerpen 7 25 apr. 80 <i>Onuitgegeven</i>	± 55 M	aannemer	3	15.000
Corr. Brugge 8 24 okt. 80 <i>Onuitgegeven</i> Er is geen enkel bewijs dat de restletsels - zeer lichte knieflexiebeperking en een discrete quadricepsatrofie - enige noemenswaardige invloed hebben of zullen hebben op de economische waarde van eiser als huisvrouw of haar in belangrijke mate zullen hinderen bij het verrichten van haar huishoudelijke taak.	? V	huisvrouw	3	15.000

Hof Brussel 9 24 nov. 80 <i>Onuitgegeven</i>	44 V	huisvrouw	3	20.000
Corr. Gent 5 7 jan. 80 <i>Onuitgegeven</i>	43 V	huisvrouw	4	23.000
Rb. Charleroi 2 9 jan. 80 <i>Onuitgegeven</i> Het slachtoffer heeft geen inkomstenverlies geleden, heeft zijn werk behouden en loopt niet het risico het te verliezen als gevolg van het ongeval; een kapitalisatieberekening is dus niet passend, aangezien een essentieel bestanddeel, te weten het bedrag van een regelmatig en jaarlijks verlies gedurende de lucratieve overleving van het slachtoffer ontbreekt.	48 M	vezekeringsagent	4	30.000
Corr. Gent 5 26 mar. 80 <i>Onuitgegeven</i>	53 V	huisvrouw	4	20.000
Corr. Gent 7 26 jan. 81 <i>Onuitgegeven</i>	72 V	huisvrouw	4	15.000
Corr. Brugge 8 29 mei 81 <i>Onuitgegeven</i> Er is geen bewijs van enig materieel verlies aan inkomen; de restletsels zijn niet van dien aard dat ze de arbeidskansen van het slachtoffer verminderen; de klachten zijn hoofdzakelijk van subjectieve aard en hebben enkel een morele weerslag.	20 M	student	4	20.000
Corr. Luik 12 8 mei 79 <i>Onuitgegeven</i>	22 M	fabrieksarbeider	5	30.000
Corr. Brussel 20 23 jan. 80 R.G.A.R. 81, 10338 Uitspraak reeds als onuitgegeven vermeld in onze vorige kroniek. Zie onze commentaar aldaar (R.W., 1980-81, 2593).	54 V	huisvrouw	5	29.000
Corr. Antwerpen 13 4 mar. 80 <i>Onuitgegeven</i>	17 M	scholier	5	30.000
Rb. Leuven 2 4 jun. 80 <i>Onuitgegeven</i>	19 V	studente	5	25.000
Corr. Charleroi 3 24 okt. 80 <i>Onuitgegeven</i> De gerechtsdeskundige besluit tot een blijvende invaliditeit, niet tot een blijvende arbeidsongeschiktheid. De arbeidsgeschiktheid van het slachtoffer is dus niet aangetast en de sequelen veroorzaken geen verhoogde vermoedheid in de uitoefening van het beroep. De economische geschiktheid	52 M	beambte	5	10.000 materieel

op de arbeidsmarkt is niet verminderd. Aangezien er geen verlies van economische geschiktheid is, kan de materiële schade zeker niet met een kapitalisatie berekend worden.

Corr. Antwerpen 9 2 dec. 80 <i>Onuitgegeven</i> Splitsing 50/50 met het oog op de rechten van de arbeids- ongevallenverzekeraar.	35 V	secretaresse	5	25.000
Hof Antwerpen 7 8 mei 81 <i>Onuitgegeven</i>	18 M	scholier	5	24.000
Corr. Ieper 3 4 jun. 81 <i>Onuitgegeven</i>	32 M	fabrieksarbeider	5	30.000
Corr. Brugge 8 11 sep. 80 <i>Onuitgegeven</i>	74 V	huisvrouw	6	12.500
Rb. Brussel 12 17 jun. 81 <i>Onuitgegeven</i>	13 M	scholier	6	40.000
Corr. Antwerpen 9 2 dec. 80 <i>Onuitgegeven</i> Splitsing 50/50 met het oog op de rechten van de arbeids- ongevallenverzekeraar.	27 M	arbeider	7	30.000
Corr. Charleroi 11 28 sep. 81 <i>Onuitgegeven</i>	75 V	huisvrouw	7	15.000
Corr. Gent 10 7 okt. 81 <i>Onuitgegeven</i>	42 M	lasser	9	33.333
Rb. Antwerpen 4 1 jun. 78 <i>Verz. 80, 727</i>	45 M	rijkswachter	10	15.000
Hof Brussel 7 1 apr. 80 <i>Verz. 81, 233</i> Voorziening in cassatie verworpen (Cass., 10 december 1980, <i>ibid</i>).	25 M	arbeider-monteur	10	mat. 20.000
Corr. Brugge 8 24 dec. 80 <i>Onuitgegeven</i>	82 V	huisvrouw	10	12.500
Rb. Hasselt 2 jan. 81 <i>Onuitgegeven</i> Het is niet bewezen dat aanlegger actueel aan een inkom- stenverlies en definitief lichamelijk functieverlies lijdt. Bij- gevolg kan geen kapitalisatie worden toegekend.	23 V	werkloze arbeidster	10	20.000
Kh. Tongeren 2 apr. 81 <i>Onuitgegeven</i>	± 30 M	?	10	30.000

De verkorting van het rechterbeen met 3 cm en een lichte stramheid in de heup heeft geen impact gehad noch op de tewerkstelling, noch op het loon van het slachtoffer, daar deze sinds zijn werkherhvatting zonder onderbreking zijn activiteit kon voortzetten. Aangezien de gevolgen van het ongeval voor het slachtoffer geen weerslag hebben gehad op de arbeidsmarkt zijn er geen redenen die een kapitalisatie zouden rechtvaardigen.

Corr. Kortrijk 4 19 okt. 81 <i>Onuitgegeven</i>	19 V	studente	10	35.000
Corr. Kortrijk 25 feb. 81 <i>Onuitgegeven</i>	24 M	arbeider-schoenmaker	11	40.000
Pol. Antwerpen 5 mar. 80 <i>Onuitgegeven</i>	? M	beheerder	12	12.000
Corr. Hasselt 5 17 dec. 80 <i>Onuitgegeven</i>	47 M	bankbediende	12	24.000
Rb. Hasselt 3 2 jan. 81 <i>Onuitgegeven</i> Het is niet bewezen dat de aanlegger actueel aan een inkomstenverlies en definitief lichamelijk functieverlies lijdt. Bijgevolg kan geen kapitalisatie worden toegekend.	25 M	werkloze vloerder	15	25.000
Corr. Nijvel 2 1 okt. 81 <i>Onuitgegeven</i> Aangezien er geen wijziging is ingetreden in zijn functie, noch in zijn loon, noch in zijn toekomstmogelijkheden en het ongeval dus de arbeidsgeschiktheid van het slachtoffer niet heeft veranderd, is er geen aanleiding om te kapitaliseren.	± 40 M	magazijnier	15	30.000
Rb. Brussel 12bis 18 jun. 80 <i>Onuitgegeven</i>	19 V	bediende	20	45.000
Corr. Neufchâteau 30 okt. 80 <i>Onuitgegeven</i>	41 V	huisvrouw	20	25.000
Corr. Hasselt 4 17 mar. 80 <i>Onuitgegeven</i>	27 M	werkloos Turks bankbediende	23	40.000
Hof Gent 11 13 feb. 79 <i>Onuitgegeven</i> Op basis van een jaarinkomen van 1.450.000 fr. bedroeg de vordering met een kapitalisatieberekening 6.330.293 fr.	35 M	zaakvoerder PVBA	25	mat. 45.000 mor. 12.500
Corr. Brugge 8 4 dec. 79 Verz. 80, 767	23 M	student geneeskunde	30	100.000

Bovendien 2.000.000 fr. vermend wegens het verlies van de kans op een specialisatie als chirurg, gelet op de zeer gunstige studieuitslagen.

Hof Bergen	14 M	leerling	34	44.118
23 feb. 81				

Onuitgegeven

Ten tijde van de uitspraak was de getroffene bijna 22 jaar en had hij zijn studie (technische) voltooid. Hij had reeds gewerkt maar was werkloos geworden. Aangezien men niet weet, zelfs niet bij benadering, hoe groot de inkomsten zouden zijn geweest indien het ongeval niet had plaatsgehad, past het de schade ex aequo et bono te ramen. Invaliditeit toegekend wegens verlies van oog.

Rb. Antwerpen 4	74 V	huisvrouw	35	15.000
14 jan. 81				

Onuitgegeven

Hof Luik 3	8 M	—	35	50.000
25 mar. 81				

Onuitgegeven

Het is niet bewezen dat de invaliditeit een weerslag zal hebben op het professioneel en economisch vlak.

Hof Antwerpen 9	jonge V	?	36	40.000
26 jun. 80				

Onuitgegeven

Verlies van oog. Zowel het ongewisse in de verdere uitoefening van het beroep als de omstandigheid dat deze handicap uit zichzelf geen loonverlies in dit beroep betekent zijn tegenaanwijzingen voor kapitalisering.

Hof Brussel 7	20 M	leerling technische studie A2	55	72.727
18 mar. 81				interessen sinds 1974 inbegrepen

Onuitgegeven

Het slachtoffer had zijn studie, die hij met 50 % kans op succes tot een goed einde had kunnen brengen, moeten opgeven en was zelfstandig houthakker geworden. Deze activiteit had hem een jaarinkomen van slechts $\pm$ 80.000 fr. opgebracht. Bij gebrek aan precieze en zekere berekenings-elementen wordt de schade ex aequo et bono geraamd op 4.000.000 fr., met inbegrip van de compensatoire interesten sinds 1974. De eis tot toekenning van vergoedende interesten werd afgewezen, om reden van de belangrijke provisionele vergoedingen (2.300.000 fr.) die reeds waren uitgekeerd. Bovendien werd een vergoeding van 150.000 fr. voor morele schade wegens vermindering van de reukzin (niet begrepen in de blijvende invaliditeit van 55 %) toegekend, eveneens interesten inbegrepen.

23. MATERIËLE SCHADE HUISVROUW

Uitspraak	Leeftijd	Buitenhuisberoep	Samenstelling gezin	% B.I.	Per punt of kapitalisatiebasis
Corr. Brugge 8	?	—	?	3	15.000 p.p. vermengd
24 okt. 80					
<i>Onuitgegeven</i>					

Er is geen enkel bewijs dat de restletsels - zeer lichte knie-flexiebeperking en een discrete quadricepsatrofie - enige noemenswaardige invloed hebben of zullen hebben op de economische waarde van eiseres als huisvrouw of haar in belangrijke mate zullen hinderen bij het verrichten van haar huishoudelijke taak.

Hof Brussel 9 24 nov. 80 <i>Onuitgegeven</i>	44	—	echtgenoot + 2 kinderen	3	20.000 p.p. vermengd
Corr. Gent 5 26 mar. 80 <i>Onuitgegeven</i>	53	—	echtgenoot	4	20.000 p.p. vermengd
De getroffene stond eveneens haar echtgenoot, die blind was, bij in de uitoefening van zijn ambt van leraar.					
Corr. Gent 5 7 jan. 80 <i>Onuitgegeven</i>	43	—	echtgenoot	4	23.000 p.p. vermengd
Corr. Gent 7 26 jan. 81 <i>Onuitgegeven</i>	72	—	?	4	15.000 p.p. vermengd
Corr. Brussel 20 23 jan. 80 <i>R.G.A.R. 81, 10338</i>	54	—	echtgenoot	5	29.000 p.p. vermengd
Corr. Brugge 8 11 sep. 80 <i>Onuitgegeven</i>	74	—	?	6	12.500 p.p. vermengd
Corr. Charleroi 11 28 sep. 81 <i>Onuitgegeven</i>	75	—	?	7	15.000 p.p. vermengd
Corr. Brugge 8 24 dec. 80 <i>Onuitgegeven</i>	82	—	alleen	10	12.500 p.p. vermengd b00
Corr. Turnhout 6 16 nov. 81 <i>Onuitgegeven</i>	42	arbeidster	echtgenoot	18	9.000 p.p. vermengd
Corr. Neufchâteau 30 okt. 80 <i>Onuitgegeven</i>	41	—	echtgenoot + 4 kinderen	20	25.000 p.p. vermengd
Rb. Brussel 8 30 jun. 78 <i>R.G.A.R. 81, 10337</i>	47	—	echtgenoot + 4 kinderen	35	180.000 p/jaar
De T.A.O. werd geraamd op 200.000 fr. per jaar. Hof Brussel, 8 mei 1980, bevestigde dit en berekende bovendien de materiële schade wegens blijvende invaliditeit op basis van 200.000 fr. per jaar.					
Rb. Antwerpen 4 14 jan. 81 <i>Onuitgegeven</i>	74	—	alleen	35	15.000 p.p. vermengd
Corr. Brussel 28 okt. 80 <i>R.G.A.R. 81, 10352</i>	31	lerares lichamelijke opvoeding	echtgenoot + 2 kinderen	45	219.000 p/jaar

24. POSTPROFESSIONELE SCHADE

Uitspraak	Leeftijd geslacht	Beroep	%B.I.	Vergoeding
Hof Antwerpen 2 6 nov. 79 <i>Verz. 80, 727</i>	45 M	rijkswachter	10	200.000
Corr. Nijvel 2 1 okt. 81 <i>Onuitgegeven</i> Op de arbeidsmarkt bestaat er op het huidige ogenblik geen aanleiding om het leveren van diensten op de oppensioenstelling aan te moedigen, wat jonge arbeiders zou beletten deze diensten te leveren. Indien anderzijds de burgerlijke partij wat meer moeilijkheden zal ondervinden om haar moestuin te onderhouden, zal ze nochtans na de oppensioenstelling wel over voldoende vrije tijd beschikken om haar arbeid op te splitsen.	± 40 M	magazijnier	15	0
Corr. Brussel 24 28 apr 81 <i>Onuitgegeven</i>	55 M	werkbaas	25	70.000
Rb. Leuven 2 10 okt. 80 <i>Onuitgegeven</i> Overwegende dat de rechtbank een lucratieve levensduur van 44 jaar in aanmerking heeft genomen; dat eiser normaal zal worden gepensioneerd op 60 jaar hetgeen normaal een lucratieve levensduur van 39 jaar inhoudt; dat dan ook geen vergoeding wordt toegekend voor verlies aan inkomen na oppensioenstelling.	21 M	draaiier-paswerker	28	0
Hof Brussel 7 18 mar 81 <i>Onuitgegeven</i> Vergoedende interesten inbegrepen (consolidatie in 1974).	20 M	leerling A2	55	200.000

25. ESTHETISCHE SCHADE

Uitspraak	Leeftijd geslacht	Beroep	% B.I.	Graad esth. sch.	Vergoeding
Corr. Antwerpen 4 4 mar. 80 <i>Onuitgegeven</i> Litteken van 20 cm op buitenzijde rechter bovenbeen en één van 5 cm op bovenste deel dijbeen.	17 M	scholier	5	minimaal	5.000
Corr. Antwerpen 9 2 dec. 80 <i>Onuitgegeven</i> Facialisverlamming met lichte motorische uitval en lichte asymmetrie ter hoogte van de mond.	27 M	arbeider	7	minimaal	7.500

Corr. Gent 5 7 jan. 80 <i>Onuitgegeven</i> Littekens van 2 x 2,5 cm en 1 x 1,5 cm op rechter knie- schijf.	43 V	huisvrouw	4	onbeduidend	5.000
Hof Antwerpen 7 25 apr. 80 <i>Onuitgegeven</i> Litteken op voorhoofd en boven wenkbrauwen.	± 55 M	aannemer	3	nauwelijks zichtbaar	15.000
Corr. Gent 7 26 jan. 81 <i>Onuitgegeven</i>	72 V	huisvrouw	4	onbeduidend	5.000
Corr. Brugge 8 24 okt. 80 <i>Onuitgegeven</i> Lichte weinig opvallende zwelling van knie.	? V	huisvrouw	3	weinig opvallend	2.500
Hof Gent 6 6 mei 81 <i>Onuitgegeven</i> Onopvallend litteken op kuit en onderbeen.	17 M	werkloze	0	zeer licht	10.000
Pol. Komen 1 dec. 80 <i>Onuitgegeven</i> Opvallend litteken van 3 cm op wenkbrauw.	19 V	werkloze	12	zeer licht	80.000
Corr. Ieper 3 4 jun. 81 <i>Onuitgegeven</i>	32 M	fabrieksarbeider	5	zeer licht	25.000
Corr. Gent 5 26 mar. 80 <i>Onuitgegeven</i> Dwarslopend litteken van 13 cm op knievouw.	53 V	huisvrouw	4	zeer licht	20.000
Corr. Hasselt 5 17 dec. 80 <i>Onuitgegeven</i>	47 M	bankbediende	12	licht	40.000
Rb. Antwerpen 4 14 jan. 81 <i>Onuitgegeven</i>	74 V	huisvrouw	35	licht	5.000
Corr. Kortrijk 4 19 okt. 81 <i>Onuitgegeven</i> Goed zichtbare en verkleurde littekens op elleboog en pols ; litteken van 25 cm op abdomen.	19 V	studente	10	middelmatig	100.000
Rb. Leuven 2 10 okt. 80 <i>Onuitgegeven</i>	21M	draaiër-paswerker	28	licht tot middelmatig	150.000
Corr. Brussel 22 30 nov. 79 R.G.A.R. 81, 10371	22 V	studente	0	gemiddeld	200.000
Corr. Brugge 8 4 dec. 79	23 M	student	30	licht middelmatig	25.000 50.000

Verz. 80, 767

Lichte schade in aangezicht; middelmatig aan schouder.

Corr. Hasselt 4 17 mar 80 <i>Onuitgegeven</i>	27 M	werkloos Turks bankbediende	23	middelmatig	120.000
---	------	--------------------------------	----	-------------	---------

Corr. Antwerpen 9 2 dec. 80 <i>Onuitgegeven</i>	35 V	secretaresse	5	middelmatig	20.000
---	------	--------------	---	-------------	--------

Hof Gent 11 13 feb. 79 <i>Onuitgegeven</i>	35 M	zaakvoerder PVBA	25	zwaar	350.000
--	------	------------------	----	-------	---------

Onregelmatig litteken van 5,5 cm op 3 cm met een diepte van 0,5 cm op de bovenste binnenzijde van het rechter onderbeen.

Corr. Neufchâteau 30 okt. 80 <i>Onuitgegeven</i>	41 V	huisvrouw	20	opvallend	100.000
--	------	-----------	----	-----------	---------

Littekens in aangezicht, op armen, op abdomen.

Hof Antwerpen 9 26 jun. 80 <i>Onuitgegeven</i>	jonge V	?	36	uitermate zwaar	800.000
--	---------	---	----	-----------------	---------

Vred. Aarlen 9 feb. 79 <i>Verz. 80, 723</i>	± 2V	—	0	?	20.000
---	------	---	---	---	--------

Rb. Leuven 2 4 jun. 80 <i>Onuitgegeven</i>	19 V	studente	5	?	75.000
--	------	----------	---	---	--------

Licht aanklevend litteken aan de rechter kuitstreek.

Rb. Brussel 12bis 18 jun. 80 <i>Onuitgegeven</i>	19 V	bediende	20	?	100.000
--	------	----------	----	---	---------

Oogkwetsuur - belangrijk verschil van diameter tussen de pupillen van beide ogen.

Rb. Hasselt 3 2 jan. 81 <i>Onuitgegeven</i>	23 V	werkloze arbeidster	10	?	900.000
---	------	---------------------	----	---	---------

Aangezicht ernstig geschonden wegens misvorming van neus, litteken van 10 cm onder linker borst, litteken en 12 cm lange en brede vlek op onderbeen, vlekken op handen en armen tengevolge van huidtransplantaties.

Pol. Hasselt 7 dec. 79 <i>R.G.A.R. 81, 10297</i>	75 M	gepensioneerd	65	?	12.500
--	------	---------------	----	---	--------

26. GENEGENHEIDSSCHADE

Uitspraak	Leeftijd slachtoffer en geslacht	Beroep	% B.I.	Rechthebbende	Vergoeding
Mil. Ger. (NL.) 23 okt. 80	? V	—	—	moeder	100.000

R.G.A.R. 81, 10406
Toegekend aan moeder waarvan het dochttertje verkracht werd.

Corr. Antwerpen 9 40 M boekbinder 0 echtgenote 5.000
2 dec. 80
Onuitgegeven

Overwegende dat blijkt uit een medisch attest dat eiser ten gevolge van de felle emoties bij het vernemen van het levensgevaarlijk ongeval van zijn echtgenote gefixeerd werd in hypochondrie en dus een morele schade als rechtstreeks gevolg van het ongeval opliep.

Corr. Gent 5 57 V huisvrouw 4 echtgenoot 10.000
26 mar. 80
Onuitgegeven

Eiser, een blinde leraar, die volledig afhankelijk is van zijn echtgenote, heeft door de haar toegebrachte letsels morele schade geleden.

Hof Bergen 14 M leerling 34 ouders 2 x 15.000
23 feb. 81
Onuitgegeven

Na enkele dagen van kwellend afwachten hebben de ouders het nieuws van het definitief verlies van het oog van hun zoon pijnlijk moeten aanvoelen.

Corr. Brussel 31 V lerares lichamelijke op- 45/95 echtgenoot 300.000
28 okt. 80 voeding kinderen 50.000
R.G.A.R. 81, 10352

De blijvende invaliditeit werd door de deskundige bepaald op 45 %; de rechtbank verhoogde deze echter tot 95 % wat de beroepsongeschiktheid betrof; het verlies van de economische waarde bleef daarentegen geraamd op 45 %.

C. TIJDELIJKE ARBEIDSONGESCHIKTHEID

30. MATERIËLE SCHADE - BASISLOON

Uitspraak	Beroep	Basisloon
Hof Gent 11 13 feb. 79 <i>Onuitgegeven</i> Het slachtoffer onderging een TAO à 100 % van 81 dagen, à 50 % van 61 dagen en à 30 % van 189 dagen. Het bleek niet dat het slachtoffer enig inkomstenverlies had geleden. Niettemin wordt forfaitair 744 fr. per dag à 100 % toegekend wegens de grotere inspanningen. Bovendien vormt de schending van de fysieke integriteit op zichzelf een materiële schade. Het inkomen bedroeg 3.973 fr. per dag.	zaakvoerder PVBA	forfait
Hof Antwerpen 7 25 apr. 80 <i>Onuitgegeven</i> Uit de belastingaangifte blijkt niet dat de vermindering van het bedrijfsinkomen als aannemer van bouwwerken te wijten is aan de tijdelijke arbeidsongeschiktheid (124 dagen à	aannemer	—

100 %, 30 à 50 %, 31 à 25 %, 181 à 10 %). De werkloosheidsperiodes van de twee zonen, het feit dat er in de onderneming niet gewerkt werd gedurende verschillende periodes en het feit dat eiser niet meedeelde aan een prijsofferte, toont geenszins afdoende aan dat de oorzaak daarvan te vinden is in de door het ongeval opgelopen kwetsuren; de vordering is dus niet gegrond.

Corr. Tongeren 1 dec. 80 <i>Onuitgegeven</i> Bruto min 12,8 % sociale lasten.	arbeider	half bruto
Pol. Komen 1 dec. 80 <i>Onuitgegeven</i> De burgerlijke partij was werkloos; men begrijpt niet welke bijkomende inspanningen ze zou hebben moeten leveren om te gaan stempelen.	werkloze	—
Rb. Hasselt 3 2 jan. 81 <i>Onuitgegeven</i>	vloerder	bruto min RSZ geen vakantiegeld
Rb. Luik 6 9 feb. 81 <i>Onuitgegeven</i> Vergoeding toegekend aan wetsverzekeraar. Bruto min 10 % sociale lasten aangezien zelfs zonder betaling van de sociale bijdrage het slachtoffer de voordelen van de sociale zekerheid behoudt.	arbeider	half bruto
Corr. Nijvel 2 1 okt. 81 <i>Onuitgegeven</i> Bruto aangezien de vergoedingen wegens inkomstenverlies belast worden.	magazijnbediende	bruto

31. MORELE SCHADE

Uitspraak	Leeftijd geslacht	Beroep	Duur TAO in dagen à 100 %	Per dag à 100 %
Rb. Antwerpen 1 jun. 78 <i>Verz.</i> 80, 727	45 M	rijkswachter	?	200
Rb. Brussel 8 30 jun. 78 <i>R.G.A.R.</i> 81, 10337 Bevestigd door Hof Brussel, 8 mei 1980.	47 V	huisvrouw	527	400 à 100 % 200 gedeeltelijk
Hof Gent 11 13 feb. 79 <i>Onuitgegeven</i>	35 M	zaakvoerder PVBA	81	268
Corr. Luik 9 23 feb. 79 <i>Onuitgegeven</i>	20 M	arbeider met stagecontract	?	250

Corr. Luik 12 8 mei 79 <i>Onuitgegeven</i>	22 M	fabrieksarbeider	?	250
Corr. Brussel 22 30 nov. 79 <i>R.G.A.R. 81, 10371</i> De morele schade wordt bepaald op 20.000 fr. per maand tijdens de 100 % TAO (zeer belangrijke morele schade volgens het deskundig verslag) en 10.000 fr. per maand tijdens de TAO à 25 en 15 % (belangrijke morele schade). Bovendien wordt een pretium doloris toegekend van 7.500 fr. per maand voor de TAO à 100 % (middelmattige pretium doloris), 5.000 fr. per maand voor de TAO à 25 % (lichte pretium doloris) en 2.500 fr. per maand voor de TAO à 15 % (zeer lichte pretium doloris)	22 V	studente	214	666 à 100 % 333 gedeeltelijk
Pol. Hasselt 7 dec. 79 <i>R.G.A.R. 81, 10297</i>	75 M	gepensioneerd	?	325
Corr. Verviers 2 13 dec. 79 <i>R.G.A.R. 81, 10301</i>	23 M	gastarbeider	1241	500
Corr. Gent 5 7 jan. 80 <i>Onuitgegeven</i> Rekening houdend met de lichte aard der verwondingen.	43 V	huisvrouw	30	200
Corr. Brussel 20 23 jan. 80 <i>R.G.A.R. 81, 10278</i>	21 M	loodgieter-leidekker (arbeider)	49	300
Hof Brussel 2 23 jan. 80 <i>R.G.A.R. 81, 10300</i> Twee jaar ziekenhuis - vergoedende interesten inbegrepen (ongeval van 1973).	25 V	lerares	730	750
Corr. Brussel 20 23 jan. 80 <i>R.G.A.R. 81, 10338</i>	54 V	huisvrouw	91	300
Corr. Antwerpen 13 4 mar. 80 <i>Onuitgegeven</i>	17 M	scholier	?	300
Pol. Antwerpen 5 mar. 80 <i>Onuitgegeven</i>	? M	beheerder	58	250
Corr. Hasselt 4 17 mar. 80 <i>Onuitgegeven</i>	27 M	werkloos Turks bankbediende	365	350
Hof Antwerpen 7 24 mar. 80 <i>Onuitgegeven</i>	± 55 M	aannemer	124	250
Corr. Gent 5 26 mar. 80 <i>Onuitgegeven</i>	53 V	huisvrouw	193	400 à 100 % 250 gedeeltelijk

Hof Brussel 7 1 apr. 80 <i>Verz. 81, 233</i>	25 M	arbeider-monteur	103	286
Rb. Leuven 2 4 jun. 80 <i>Onuitgegeven</i>	19 V	studente	61	200
Rb. Leuven 2 10 okt. 80 <i>Onuitgegeven</i>	21 M	draaiier-paswerker	?	250
Corr. Brugge 8 24 okt. 80 <i>Onuitgegeven</i>	? V	huisvrouw	?	250
Corr. Neufchâteau 30 okt. 80 <i>Onuitgegeven</i>	41 V	huisvrouw	63	250 à 100 % 200 gedeeltelijk
Hof Brussel 9 24 nov. 80 <i>Onuitgegeven</i>	44 V	huisvrouw	60	300
Pol. Komen 1 dec. 80 <i>Onuitgegeven</i>	19 V	werkloze	31	250
Corr. Tongeren 1 dec. 80 <i>Onuitgegeven</i>	22 M	arbeider	49	250
Corr. Antwerpen 9 2 dec. 80 <i>Onuitgegeven</i>	27 M 35 V	arbeider secretaresse	104 237	250 250
Corr. Hasselt 5 17 dec. 80 <i>Onuitgegeven</i>	47 M	bankbediende	140	300
Corr. Brugge 8 24 dec. 80 <i>Onuitgegeven</i> Er is ter zake geen reden om af te wijken van het gebruikelijke bedrag.	82 V	huisvrouw	?	250
Rb. Hasselt 3 2 jan. 81 <i>Onuitgegeven</i>	25 M 23 V ± 3 V	vloerder arbeidster —	277 185 62	300 300 300
Rb. Antwerpen 4 14 jan. 81 <i>Onuitgegeven</i>	74 V	huisvrouw	365	300
Corr. Gent 7 26 jan. 81 <i>Onuitgegeven</i>	72 V	huisvrouw	46	200
Hof Bergen 23 feb. 81 <i>Onuitgegeven</i>	14 M	leerling	109	210

Corr. Kortrijk 25 feb. 81 <i>Onuitgegeven</i>	23 M	arbeider-schoenmaker	310	173
Kh. Antwerpen 10 apr. 81 <i>Onuitgegeven</i>	23 M	beroepsmilitair	1548	300
Corr. Brussel 24 28 apr. 81 <i>Onuitgegeven</i>	55 M	werkbaas	287	350 à 100 % 200 gedeeltelijk
Hof Gent 6 6 mei 81 <i>Onuitgegeven</i>	17 M	werkloze	166	275
Hof Brussel 9 27 mei 81 <i>Onuitgegeven</i>	21 M	loodgieter-leidekker	50	300
Corr. Brugge 8 29 mei 81 <i>Onuitgegeven</i>	20 M	student	?	250
Corr. Veurne 3 2 jun. 81 <i>Onuitgegeven</i>	25 V	restauranthouder	8	250
Corr. Ieper 3 4 jun. 81 <i>Onuitgegeven</i>	32 M	fabrieksarbeider	217	256
Rb. Brussel 12 17 jun. 81 <i>Onuitgegeven</i>	13 M	scholier	96	300 vermengd (500 tijdens hospitalisa- tie)
Corr. Dendermonde 23 jun. 81 <i>Onuitgegeven</i>	57 V	huisvrouw	12	200
Corr. Nijvel 2 1 okt. 81 <i>Onuitgegeven</i>	± 40 M	magazijnbediende	130	400 à 100 % 300 gedeeltelijk
Corr. Turnhout 6 16 nov. 81 <i>Onuitgegeven</i>	42 V	arbeidster	?	300

(Slot in volgend nummer)
J. Schrijvers

RECHTSPRAAK

HOF VAN CASSATIE

2e KAMER — 23 SEPTEMBER 1981

Voorzitter : de h. Legros

Raadsheer-rapporteur : de h. Kreit

Advocaat-generaal : de h. Velu

Advocaten : mrs. Draps en Van Ryn

**Onrechtmatige daad — Schade en schadeloosstelling —
Schade door overlijden — Inkomstenverlies — Aan de we-
duwe toekomend overlevingspensioen — Grondslag en
strekking — Invloed op de omvang van de verschuldigde
schadevergoeding.**

*Het recht op uitkering van een overlevingspensioen dat
aan de weduwe van de getroffen wordt toegekend krach-*

tens de overeenkomst die bestond tussen de getroffene en diens werkgever en krachtens de wetgeving inzake rust- en overlevingspensioen voor de werknemers, berust op een andere grondslag dan het aan de aansprakelijke ten laste gelegde misdrijf van «onopzettelijk doden». Dit pensioen strekt niet tot vergoeding van de schade die de weduwe ten gevolge van dat misdrijf geleden heeft, en kan niet worden afgetrokken van de door de dader van het misdrijf verschuldigde vergoeding.

De W. e.a. t/ C.

Gelet op het bestreden arrest, op 12 maart 1981 door het Hof van Beroep te Luik gewezen;

Overwegende dat het arrest enkel uitspraak doet over de burgerlijke rechtsvordering van verweerster tegen de eisers; (...)

Over het eerste middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 20 van het koninklijk besluit nummer 50 van 24 oktober 1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers, 52 van het koninklijk besluit van 21 december 1967 tot vaststelling van het algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers, 1382 en 1383 van het Burgerlijk Wetboek,

doordat het arrest beslist dat het overlevingspensioen van verweerster geen invloed heeft op haar schade op grond dat «de huidige wetgeving (verweerster) de mogelijkheid biedt om op de leeftijd van 60 jaar de gunstige regeling te kiezen tussen haar eigen rustpensioen en haar weduwenpensioen» en dat «het overlevingspensioen waarmee de eiser De W. rekening zou willen houden, dus een toekomstige (...) hypothetische (...) gebeurtenis is die bijgevolg niet in aanmerking mag worden genomen»,

terwijl artikel 20 van het koninklijk besluit nummer 50 van 24 oktober 1967 de samenvoeging van het eigen rustpensioen en het weduwenpensioen niet verbiedt doch bepaalt dat de Koning het bedrag vaststelt ten belope waarvan de samenvoeging mogelijk is en het plafond van die samenvoeging werkelijk heeft vastgesteld bij artikel 52 van het koninklijk besluit van 21 december 1967; het arrest derhalve niet naar recht verantwoord is:

Overwegende dat het recht op uitkering van een overlevingspensioen, hetwelk aan verweerster, weduwe van de getroffene, wordt toegekend krachtens de overeenkomst die bestond tussen de getroffene en diens werkgever en krachtens de wetgeving inzake rust- en overlevingspensioen voor de werknemers, op een andere grondslag berust dan het aan eiser ten laste gelegde misdrijf «onopzettelijk doden»; dat bedoeld pensioen niet strekt tot vergoeding van de schade die verweerster ten gevolge van dat misdrijf geleden heeft, en niet kan worden afgetrokken van de door de dader van het misdrijf verschuldigde vergoeding;

Overwegende dat naar recht is verantwoord het arrest dat de vergoeding van de schade die verweerster geleden heeft ten gevolge van de derving van de inkomsten van haar overleden echtgenoot, op 517.788 frank vaststelt en beslist dat het overlevingspensioen van verweerster geen invloed heeft op die schade;

Dat, derhalve, de in het middel bekritiseerde grond geen invloed heeft op de wettigheid van de bestreden beslissing

en dat het middel, ook al was de daarin aangevoerde grief gegrond, niet ontvankelijk is bij gebrek aan belang; (...)

NOOT—Zie in dezelfde zin: Cass., 6 januari 1981, R.W., 1981-82, 1543, evenals de daar in noot geciteerde constante rechtspraak van het Hof van Cassatie; zie ook de aldaar geciteerde rechtsleer.

HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

6e KAMER — 4 MEI 1982

Voorzitter: de h. Deviaene

Raadsheren: de hh. Van Malderen en Verougstraete

Advocaat-generaal: de h. Vanosmael

Advocaten: mrs. Eeckhaute loco Van Engeland en Van Herck

Inkomstenbelastingen — Personenbelasting — Vaststelling van het netto-bedrag der bedrijfsinkomsten — Bedrijfslasten — Afschrijvingen — Voorwaarden — Afschrijving van een Stradivariusviool.

Het gebruik door een beroepsvioliste van een Stradivariusviool brengt ontegensprekelijk een slijtage of waardevermindering teweeg en verzekert bovendien een belastbaar beroepsinkomen, zodat een fiscale afschrijving a rato van 5 % per jaar, gedurende 20 jaar verantwoord is.

S. t/ Belgische Staat

Overwegende dat rekwirante vraagt dat haar Stradivariusviool ter waarde van 4.500.000 fr. zou worden afgeschreven wegens slijtage a rato 225.000 fr. per jaar (5 %);

Overwegende dat de directeur deze afschrijving niet toestond met de bewering dat er slechts een zeer beperkt aantal exemplaren van dit instrument bestaat, dat van een buitengewone duurzaamheid is;

Overwegende dat rekwirante de viool aankocht op 23 oktober 1978 bij Merling in Kopenhagen;

Dat rekwirante door deze aankoop eigenares is geworden van de viool sinds die datum, ingevolge artikel 1583 van het Burgerlijk Wetboek, dat bepaalt dat de koper van rechtsweg eigenaar wordt zodra er akkoord is over het voorwerp en de prijs, ook al werd — zoals in casu — het voorwerp nog niet volledig betaald (Cass., 2 oktober 1968, R.W., 1968-69, 683; Hof Gent, 17 januari 1975, R.W., 1976-77, 814);

Overwegende dat rekwirante de viool reeds gebruikte in november 1978 bij het nationaal orkest van België, waarbij zij concertmeester is (attest 28 november 1980); dat zij tevens als beroepsvioliste van deze viool een intensief gebruik maakt, zowel in binnen- als buitenland, zowel bij gelegenheid van concerten, gegeven door voormeld orkest of door haar zelf als soliste, als in het kader van herhalingen of studies;

Overwegende dat dit gebruik ontegensprekelijk een slijtage of waardevermindering teweegbrengt; dat een Stradivariusviool boven de klanken van het orkest moet uitko-

men en een hogere tonaliteit of sonoriteit moet hebben, waarvan de trillingen, de lijn doen kraken; dat wanneer de sonoriteit vermindert, de waarde van de Stradivariusviool eveneens vermindert; dat de slijtage eveneens toeneemt ten gevolge van reizen van het nationaal orkest in binnen- en buitenland;

Overwegende dat uit hoofde van deze slijtage een fiscale afschrijving van 5 % op de aankoop prijs, gedurende een periode van 20 jaar, verantwoord is, te meer daar de viool aan rekwerant een beroepsinkomen verzekert, waarop zij ook belast zal worden;

Overwegende dat de aankoop dan ook niet als een geldbelegging of investering kan worden aangemerkt, en nog minder als de aankoop van een museumstuk of van een voorwerp voor een verzameling of collectie, zoals de Belgische Staat het ten onrechte tracht te doen aannemen;

(...)

ARBEIDSHOF TE ANTWERPEN

2e KAMER — 4 MEI 1981

Voorzitter: de h. Boes

Raadsheren in sociale zaken: de hh. Holsters en Trekker

Advocaten: mrs. Bervoets en Bocken

Arbeidsovereenkomst — Bedienden — Proeftijd — Maximumduur — Berekening jaarbezoldiging.

Het jaarloon dat geldt ter bepaling van de maximumduur van de proeftijd van een bediende (300.000 fr.), dient te worden berekend op grond van het op het ogenblik van het sluiten van de overeenkomst bedongen loon. Op dat ogenblik niet virtueel verworven verdiensten komen niet in aanmerking.

B. t/ P.V.B.A. K.

Jaarlijks loon bedoeld in artikel 3, § 2, van de wet van 20 juli 1955

Overwegende dat de duur van de proeftijd met zekerheid moet worden vastgesteld op het ogenblik van het sluiten van de overeenkomst; dat het jaarlijks referteloan, als bedoeld in artikel 3, § 2, van de gecoördineerde wetten op het bediendencontract, dan ook berekend moet worden op het bij de aanvang van de overeenkomst overeengekomen loon;

Overwegende dat, om te kunnen bepalen of ter zake de proeftermijn drie of zes maanden mocht bedragen, met andere woorden of de jaarlijkse bezoldiging al dan niet onder of boven de 300.000 fr. lag, dient te worden nagegaan hoe de geschreven overeenkomst tussen partijen van 23 september 1976 luidde; dat in deze overeenkomst geen minimumloon van 300.000 fr. per jaar bepaald werd (zie Arbeidshof Luik, 24 mei 1978, *Ned. V.B.O.*, 1979, 244); dat hieruit blijkt dat François B. vanaf 27 september 1976 als verkoper in dienst werd genomen door geïntimeerde tegen een vaste bezoldiging van 20.000 fr. per maand, te verhogen met een maandpremie, afhankelijk van de ontvangstcijfers en de anciënniteit in het bedrijf; dat zulks neerkwam op

121.600 fr. (met indexaanpassing) voor de periode van 27 september 1976 tot 21 maart 1977 (teruggebracht tot zes maanden) aan vaste wedde en, zoals blijkt uit de voorgelegde stukken, op 16.426 fr. (15.878 fr. x 150/145) aan premies op zes maanden, wat neerkomt op een jaarlijkse vaste wedde van 243.200 fr. en op een jaarlijkse premie, hypothetisch berekend op de uitbetaalde premies gedurende zes maanden, van 32.852 fr., zegge in totaal: 276.052 fr.;

Overwegende dat de wetten en koninklijke besluiten betreffende de jaarlijkse vakantie van de werknemers de werkgever verplichten de bediende die vakantie neemt, benevens het normale loon voor die periode van het jaar, een bijkomend vakantiegeld (het dubbel vakantiegeld) te betalen, dat berekend is op basis van het loon en van de duur van de diensten; dat voor de bepaling van het jaarlijks loon in casu met het enkel vakantiegeld geen rekening meer kan worden gehouden nu in bovenvermelde verrekening het maandloon met 12 vermenigvuldigd werd (anders zou het enkel vakantiegeld tweemaal in rekening zijn gebracht); dat het dubbel vakantiegeld wel in rekening gebracht dient te worden (Cass., 19 maart 1975, *J.T.T.*, 1976, 239), zegge (276.052 fr. : 12) x 0,85 = 19.553 fr., zodat het jaarlijks loon also de som van 276.052 fr. + 19.553 fr. = 295.605 fr. bereikt;

Overwegende dat geïntimeerde, ten onrechte, toegekende wedstrijdpremies in rekening wil doen brengen om het jaarlijks loon te bepalen; dat, gelet op het feit dat deze premies bij het sluiten van de overeenkomst niet virtueel verworven waren, deze in casu niet in aanmerking mogen worden genomen;

Overwegende dat geïntimeerde evenmin gerechtigd is voor de toepassing van artikel 3, § 2, van de wet van 20 juli 1955 een eindejaarspremie in rekening te brengen, zelfs al zou zulk een premie betaald zijn en derhalve als loon te beschouwen zijn; dat bij het sluiten van de overeenkomst op 23 september 1976 François B. immers geen virtueel recht had op een eindejaarspremie aangezien van toen af reeds vaststond dat hij in december 1976 de hiertoe vereiste anciënniteit niet verworven kon hebben; dat de C.A.O. van het A.N.P.C. voor de Bedienden en Werkgevers van de handel in voedingswaren van 13 december 1976, algemeen verbindend verklaard bij koninklijk besluit van 1 juni 1977 (*B.S.*, 12 juli 1977, 8988), van toepassing op geïntimeerde aangezien zij niet met name vermeld werd als onderneming die de C.A.O. van 29 maart 1976, verbindend verklaard bij koninklijk besluit van 29 oktober 1976, volgde, uitwerking hebbende luidens artikel 17 met terugwerkende kracht van 1 juli 1976 tot 31 december 1976, weliswaar in een kerstpremie voorziet in artikel 12 voor bedienden die op 31 december 1976 zes maanden bij de onderneming in dienst waren; dat echter bij het aangaan van de arbeidsovereenkomst op 23 september 1976 reeds vaststond dat François B. niet in de anciënniteitsvoorwaarden zou komen om deze premie te kunnen opeisen; dat volgens de bijzondere C.A.O. van 29 maart 1976 van het Paritair Comité voor de Bedienden uit de voedingsnijverheid, algemeen verbindend verklaard bij koninklijk besluit van 28 december 1976 (*B.S.*, 28 januari 1977), vanaf 14 januari 1976 de bepalingen van de C.A.O.'s van het Aanvullend Nationaal Paritair Comité voor de Bedienden ook voor de bedienden uit de voedingsnijverheid van toepassing bleven; dat ook volgens de C.A.O. van het A.N.P.C.B. van 29 maart 1976, verbin-

dend verklaard door het koninklijk besluit van 29 oktober 1976 (B.S., 10 december 1976, 15.898) in artikel 6 in de betaling van een premie in 1976 is voorzien; dat ook hier evenwel een anciënniteit van zes maanden vereist is, wat voor François B., zoals vermeld, gelet op de datum van de indienstreding, onmogelijk was;

Overwegende dat derhalve dient te worden besloten dat, gelet op het bij het sluiten van de arbeidsovereenkomst overeengekomen jaarlijks loon van François B. van 295.605 fr., de toegelaten maximumduur van de proefperiode drie maanden beliep; dat de in de overeenkomst bedongen proefperiode van zes maanden dus de toegelaten maximumduur te boven ging, zodat deze tot het wettelijk toegelaten maximum dient te worden verminderd;

(...)

BURGERLIJKE RECHTBANK TE ANTWERPEN

8e KAMER — 16 OKTOBER 1981

Voorzitter: de h. Albers

Openbaar ministerie: de h. Morrens

Advocaten: mrs. Van de Wiele loco Raeymaeckers en Salden loco Rammelaere

Overeenkomst — Makelaar — Loon — Verschuldigd ook zonder enige tussenkomst van de makelaar bij de verkoop — Strijdig met de goede trouw en met de openbare orde.

Het beding in een overeenkomst luidens hetwelk bij verkoop van een onroerend goed in ieder geval een commissie aan de tussenpersoon verschuldigd is zonder dat deze zijn tussenkomst hoeft te bewijzen, maakt het de tussenpersoon mogelijk helemaal niets te doen en toch betaling van de tegenpartij te vorderen, zodat hij er baat bij vindt om zijn verbintenis niet uit te voeren, want uitvoering, d.i. een koper zoeken, brengt kosten mee.

Een dergelijk beding is strijdig met de goede trouw (art. 1134, derde lid, B.W.) en met de openbare orde, en dient derhalve als onbestaand te worden beschouwd.

N.V. A. t/ Van M.

Overwegende dat de vordering strekt tot veroordeling van verweerder, om het bedrag van 98.020 fr. te betalen als commissie op verkoop van een appartement;

Overwegende dat verweerder op 2 juni 1980 opdracht gaf aan «De Streekkrant» om een advertentie te plaatsen ter bekendmaking dat kwestius appartement te koop was; dat die advertentie op 5 juni en 12 juni 1980 ingelast werd;

Overwegende dat zekere H. Van de S. op 14 juni 1980 van die advertentie kennis kreeg, contact opnam met verweerder en met deze een verkoopcompromis sloot op 21 juni 1980;

Overwegende anderzijds dat verweerder op 9 juni 1980 opdracht gaf aan eiseres om een koper voor het appartement te zoeken;

Overwegende dat eiseres dan op haar beurt een advertentie liet plaatsen in De Streekkrant van 17 juni en 20 juni 1980;

Overwegende dat, aangezien koper Van de S. er reeds op 14 juni 1980 via de door verweerder in De Streekkrant geplaatste advertentie van op de hoogte was dat het appartement te koop stond en het ook op 21 juni 1980 kocht, de verkoop niet door bemiddeling van eiseres tot stand kwam;

Overwegende dat volgens eiseres zelf (cf. haar eerste conclusie p. 2) de verkoop reeds in het weekend van 13-14 juni 1980 een feit werd, wat impliceert dat verweerder eiseres onmiddellijk dus correct over de verkoop inlichtte, want van wie anders zou eiseres het zo spoedig hebben kunnen weten?;

Overwegende dat het dan aan eiseres was om, ten einde nutteloze kosten te vermijden, De Streekkrant te verwittigen dat de desbetreffende advertentie niet geplaatst moest worden;

Overwegende derhalve dat eiseres, die de verkoop niet realiseerde, enkel twee overbodige advertenties liet plaatsen en geen andere onkosten bewijst, geen recht op commissie-loon kan laten gelden;

Overwegende nog dat, daar eiseres heel goed wist dat de verkoop reeds op 13-14 juni 1980 (zegt zij zelf) en buiten haar toedoen tot stand kwam, haar brieven van 18 juni en 27 juni 1980 aan verweerder niet van bijzondere goede trouw getuigen;

Overwegende ten slotte dat het beding, in de overeenkomst van 9 juni 1980 tussen partijen, luidens hetwelk bij verkoop in elk geval een commissie aan eiseres verschuldigd is zonder dat deze haar tussenkomst hoeft te bewijzen, aan eiseres toelaat helemaal niets te doen en toch betaling van de tegenpartij te vorderen, zodat eiseres er zelfs baat bij vindt om haar verbintenis niet uit te voeren, want uitvoering d.i. een koper zoeken brengt kosten mee;

Overwegende dat die clausule strijdig met art. 1134, 3e lid, B.W. en met de openbare orde is, en derhalve als onbestaande dient te worden beschouwd (Rb. Hasselt, 15 okt. 1979, R.W., 1979-80, 2725);

(...)

ARBEIDSRECHTBANK TE GENT

3e KAMER — 2 APRIL 1982

Voorzitter: de h. De Craeye

Rechters in sociale zaken: de hh. Cossaer en Carpentero

Advocaten: mrs. Simons loco Van de Gehuchte en Danneels loco Verschoore

Arbeidsongeval — Begrip — Plotselinge gebeurtenis en letsel — Tenosynovitis.

Uit de aard van het letsel — tenosynovitis — en de overige omstandigheden van de zaak (zie nader het vonnis) volgt dat de getroffene ten deze geen plotselinge gebeurtenis aanwijst.

D. t/ N.V. G.

Eiser betoogt dat hij op 8 mei 1978, in dienst van de N.V. S. te Eeklo, het slachtoffer werd van een arbeidsongeval.

val, waarbij hij gewond werd aan de rechterhand (tenosynovitis).

Verweerster, verzekeraar arbeidsongevallen, erkent het ongeval niet als arbeidsongeval.

(...)

Eiser stelt dat hij op 15 oktober 1976 ook het slachtoffer werd van een arbeidsongeval waarbij hij dezelfde kwetsuur opliep en tijdelijk algeheel arbeidsongeschikt was van 18 oktober 1976 tot 5 december 1976. Dat ongeval werd aanvaard en vergoed als arbeidsongeval en geconsolideerd zonder letsel. Nu wordt het huidige ongeval evenwel niet als arbeidsongeval aanvaard.

Overeenkomstig de artt. 7 en 9 van de Arbeidsongevalwet wordt een ongeval overkomen tijdens de uitvoering van de overeenkomst, geacht overkomen te zijn door het feit van de uitvoering ervan en vermoed een arbeidsongeval te zijn. Daar het echter om een ongeval moet gaan, dient het slachtoffer benevens het letsel ook de plotselinge gebeurtenis aan te wijzen.

Eiser betoogt dat hij op 15 oktober 1976 zijn hand tegen een tafel heeft gestoten tijdens de uitvoering van zijn arbeid en hierdoor een ontsteking van de pees van de rechterduim opliep.

Volgens dr. G., behandelend geneesheer, is er een duidelijk verband tussen de klachten van mei 1978 en die van 1976; toen werd ook de diagnose van chronische tenosynovitis van de extensoren Re. duim genoteerd. Die conclusie wordt trouwens bijgevallen door dr. V. die in de opgegeven letsels geen arbeidsongeval ziet. Ook dr. H. laat twijfel bestaan over de oorzaak van het letsel, nu hij schrijft: «..., daar iedereen weet dat een chronische tenosynovitis recidiverend kan zijn indien men steeds hetzelfde werk gaat uitvoeren, ...»

Hieruit dient dus te worden afgeleid dat het door eiser opgegeven letsel eventueel het gevolg is van een ander ongeval of een ziekte. Er bestaat echter geen enkele zekerheid dat de ontsteking ontstaan is door een ongeval van 8 mei 1978, zodat eiser het letsel bedoeld in de Arbeidsongevalwet niet aantoon.

Wat betreft de plotselinge gebeurtenis, dient erop gewezen te worden dat de ontsteking eenvoudig kon ontstaan door het werk zelf.

Hieruit volgt dat het letsel noch de plotselinge gebeurtenis bewezen of aangetoond zijn.

Derhalve kan niet worden beslist dat eiser op 8 mei 1978 het slachtoffer is geworden van een arbeidsongeval. (...)

RECHTSPRAAK IN KORT BESTEK

Hof van Cassatie (3e Kamer), 19 oktober 1981

Arbeidsovereenkomst — Werklieden — Schorsing van de overeenkomst wegens ziekte of ongeval — Beëindiging zonder opzegging vóór het verloop van zes maanden — Ontslag op zichzelf niet willekeurig.

Verwerping van de voorziening in cassatie tegen het arrest, op 15 november 1978 door het Arbeidshof te Antwerpen, afdeling Hasselt, gewezen:

«Overwegende dat, krachtens artikel 28bis, c, tweede lid, van de wet van 10 maart 1900, de werkgever tijdens de schorsing van de uitvoering van de arbeidsovereenkomst wegens ongeval of ziekte, het recht behoudt de overeenkomst met opzegging te beëindigen; dat de beëindiging zonder opzegging alvorens de duur van de arbeidsongeschiktheid zes maanden overtreft, weliswaar onregelmatig is, maar om die enkele reden echter niet willekeurig is in de zin van artikel 24ter van dezelfde wet.»

(Voorzitter: de h. Meeüs — Raadsheer-rapporteur: de h. Mahillon — Advocaat-generaal: de h. Lenaerts — Advocaten: mrs. Houtekier en Bützler — In de zaak: S. t/ Vennootschap D.)

Hof van Cassatie (2e Kamer), 28 oktober 1981

Wegverkeer — Art. 2.8 Wegverkeersreglement — Kruispunt — Begrip.

«Overwegende dat een kruispunt op de plaats waar twee of meer openbare wegen samenlopen zich uitstrekt over de gehele breedte van die wegen; dat derhalve onder kruispunt moet worden verstaan de oppervlakte, begrensd door de denkbeeldige lijnen welke in het verlengde liggen van de gevels of afsluitingen van gebouwen of langs de openbare wegen gelegen gronden, op de plaats waar die wegen samenkomen of in elkaar overgaan, en zulks over de gehele breedte van die wegen;

«Overwegende dat de appelrechters (Corr. Brussel, 5 mei 1981), door te vermelden 'dat het volstaat de situatietekening van naderbij te bekijken om te zien dat de aanrijding zich heeft voorgedaan op het kruispunt, gevormd door het verkeersplein (square Montgomery) en de Tervurenlaan, en dat de aanrijding te wijten is aan het feit dat beklagde het verkeersplein is opgereden zonder de voorrangregels in acht te nemen', aan die situatietekening geen uitlegging hebben gegeven welke onverenigbaar is met de inhoud ervan en hun beslissing naar recht hebben verantwoord.»

(Voorzitter: de h. Legros — Raadsheer-rapporteur: de h. Bosly — Advocaat-generaal: mevr. Liekendael — Advocaat: mr. Dassesse — In de zaak: K. e.a. t/ S.)

BOEKEN

CAMBIER CYR, *Droit judiciaire civil*, tome II, La compétence, Larcier, Bruxelles, 1981, 870 p.

Een synthese van tien jaar Gerechtelijk Wetboek inzake bevoegdheid was geboden. Het handboek van A. Fettweis dat reeds in 1971 verscheen, bevat immers slechts een embryonale interpretatie van de bevoegdheidsregels. Tien jaar na A. Fettweis neemt zijn collega van de Université Catholique de Louvain, Cyr Cambier, de fakkel over.

In een lijvig boekdeel synthetiseert de auteur voortreffelijk rechtspraak en rechtsleer. De bevoegdheidsmaterie wordt uitvoerig en deskundig uiteengezet. Voor elk interpretatieprobleem biedt C. Cambier een omstandig gemotiveerde oplossing. Geen enkele rechtsbron laat hij hierbij onvermeld.

De gebruiker van dit handboek moet zich echter eerst vertrouwd maken met de indeling van het werk. De auteur biedt immers geen artikelsgewijze bespreking van de bevoegdheidsregels in het Gerechtelijk Wetboek. Hij volgt ook niet de klassieke indeling van de bevoegdheid in materiële en territoriale bevoegdheid en internationale rechtsmacht. Het trefwoordenregister is dan ook volstrekt onmisbaar. De gebruiker zal hiervan noodgedwongen gebruik moeten maken.

Jean Laenens

D. LAHAYE, e.a., *Schade evalueren in de praktijk*, 2 (Menselijke schade, deel 4, Reeks Medisch Verzekeringsrecht en Verzekeringsgeneeskunde), Antwerpen - Amsterdam, Maarten Kluwer's Internationale Uitgeversonderneming, 1982, 168 blz.

Een vijftiental jaren geleden werd in de School voor Maatschappelijke Gezondheidszorg van de K.U.Leuven een interdisciplinaire onderzoeksgroep gevormd die gedurende tien jaar fundamentele research heeft verricht omtrent de evaluatie van de menselijke schade. Dit theoretisch onderzoek werd afgesloten met de publikatie van het driedelig werk *Schade aan de mens* van J. Van Steenberghe, D. Lahaye en J. Viaene (Antwerpen - Amsterdam, Maarten Kluwer's Internationale Uitgeversonderneming, 1975-1976).

Om aan te tonen dat de vernieuwde inzichten en de resultaten die uit dit theoretisch onderzoek voortvloeien, ook in de praktijk bruikbaar zijn, werd zowel aan de K.U.Leuven als aan de U.I. Antwerpen een Werkgroep voor Evaluatie van Menselijke Schade (W.E.M.S.) opgericht. De bedoeling hiervan is typische problemen van menselijke schade te bestuderen door concrete gevallen te helpen, oplossen volgens de nieuw verworven inzichten, waarbij er vooral naar gestreefd wordt tot een algemene verbetering van onze evaluatiesystemen te komen (voor meer details betreffende doelstellingen, werkmethode en organisatie van de W.E.M.S., zie J. Viaene, e.a., *Schade evalueren in de praktijk*, 1, Antwerpen - Amsterdam, Maarten Kluwer's Internationale Uitgeversonderneming, 1980, 12-14; zie ook W.E.M.S., «Open brief aan de rechters over de evaluatie van minder-validen», *R.W.*, 1980-81, 741-743).

Om deze doeleinden te bereiken worden door de W.E.M.S. onder meer opdrachten aangenomen tot evaluatie van menselijke schade, en worden adviezen verstrekt met het oog op de schadeloosstelling van individuele rechtzoekenden. In *Schade evalueren in de praktijk*, 1, werden negen van deze adviezen gepubliceerd, een selectie uit een 25-tal die door de W.E.M.S. in de loop van 1979 werden uitgebracht.

In het onderhavig werk wordt volgens dezelfde opzet en dezelfde methode de reeks van gevallenstudies voortgezet. Het grootste gedeelte van het boek wordt gevormd door acht adviezen die hetzij door de W.E.M.S., hetzij door Nederlandse medewerkers, overeenkomstig de doelstellingen van de W.E.M.S. (adviezen nrs. 11, 12 en 17) werden uitgebracht. In een tweede gedeelte wordt de verdere evolutie beschreven van enkele gevallen, zowel Belgische als Nederlandse, waarvan de adviezen werden gepubliceerd in *Schade evalueren in de praktijk*, 1.

De in dit boek gepubliceerde adviezen hebben betrekking op de evaluatie van menselijke schade, zowel volgens de beginselen van de burgerrechtelijke schadeloosstelling, als overeenkomstig een of ander sociaal zekerheidsstelsel (in casu Arbeidsongevallenwet en gecoördineerde wetten op de Militaire Pensioenen in België, Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (W.A.O.) en Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (A.B.P.) in Nederland). Wat de Belgische zaken betreft, gaat de meeste aandacht van de auteurs naar de evaluatie van de schade in het regime van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid, al dan niet in samenhang met de vergoeding overeenkomstig de arbeidsongevallenwetgeving. De verdere bespreking zal hoofdzakelijk hiertoe beperkt blijven.

Als een rode draad door de adviezen heen betreffende de gemeenrechtelijke schadeloosstelling loopt het idee dat de schade zo concreet mogelijk moet worden begroot en dat in ieder concreet geval naar de meest aangepaste vorm van schadeherstel dient te worden gezocht (zie adviezen nrs. 10, 13 en 16). Of de vaak sterk innoverende voorstellen die hierbij worden gedaan, in de praktijk ook haalbaar zullen zijn, blijft vooralsnog een open vraag. Zo kan ik me inbeelden dat sommigen wellicht even de wenkbrauwen zullen fronsen bij de lectuur van het volgende alternatief voor vergoe-

ding van morele schade. Als schadeherstel voor het «welzijnsverlies» door een jongeman ondergaan door het plotselinge overlijden van zijn echtgenote, wordt voorgesteld dat de aansprakelijke of diens verzekeraar een financiële tussenkomst zou verlenen in de huurprijs voor een eigen appartement. Dit zou ertoe kunnen bijdragen dat de betrokkene, die na het overlijden van zijn echtgenote terug bij zijn ouders was gaan inwonen en een zeer sterke afhankelijkheidsrelatie had ten opzichte van zijn moeder, opnieuw zijn toekomst in eigen handen zou nemen (advies nr. 13, vooral blz. 69-70 en 73-75; vgl. J. Viaene en D. Lahaye, «Hoeveel guldens voor een milt?», in *Schade evalueren in de praktijk*, 1, 15-29).

In dezelfde context zetten de auteurs zich ook scherp af tegen de traditionele methode van evaluatie per punt invaliditeit, die ze de slechtste evaluatiemethode noemen, daar ze wezenlijk in strijd is met een basisbeginsel van de gemeenrechtelijke schadeloosstelling, namelijk de begroting van de schade in concreto (advies nr. 16, vooral blz. 120 en 124). Voor het onderzochte geval van een jonge arbeider die bij een verkeersongeval de beide polsen had gebroken en aan wie de deskundige een blijvende arbeidsongeschiktheid van 7 % had toegekend, wordt door de W.E.M.S. een alternatief voorstel van schadeloosstelling geformuleerd. Met de verzekeraar zou een integrale overeenkomst moeten worden bereikt omtrent het vergoeden van het loonverlies telkens als de betrokkene langer dan twaalf maanden werkloos is, zodanig dat hem een minimuminkomen wordt gegarandeerd. Deze waarborg zou gecombineerd moeten worden met het uitzien naar goede professionele herscholings- en reclasseringskansen, zodra de kansen op slagen hiervoor optimaal zijn, en alles wat daartoe financieel nodig is zou door de verzekeraar dienen te worden verstrekt (blz. 123-124).

Er moet evenwel enig voorbehoud worden gemaakt bij de bewering dat de rechtbank niet gedwongen kan worden tot een afzonderlijke begroting van de morele schade. Uit de rechtspraak van het Hof van Cassatie blijkt immers dat, wanneer de benadeelde in zijn conclusie een afzonderlijke vergoeding vordert enerzijds voor de materiële schade en anderzijds voor de morele schade die uit zijn blijvende arbeidsongeschiktheid voortvloeit, de rechter in beginsel verplicht is de beide schadeposten uit elkaar te houden en ze afzonderlijk te begroten. Wanneer de rechter de vordering tot afzonderlijke raming van beide schadeposten afwijst, dient hij de redenen op te geven waarom hij daarbij geen onderscheid maakt tussen de materiële en de morele schade (Cass., 12 april 1976, *Arr. Cass.*, 1976, 928, *Pas.*, 1976, I, 983; Cass., 11 september 1979, *Arr. Cass.*, 1979-80, 34, *Pas.*, 1980, I, 32). Onrechtstreeks kan men de rechter dus wel verplichten tot een afzonderlijke begroting van de morele schade.

Aan het einde van het boek wordt, zoals gezegd, de *follow-up* gebracht van enkele gevallen die in *Schade evalueren in de praktijk*, 1, werden besproken. Hierin vernemen we dat in het ene geval de zaak werd afgesloten met een dading (advies nr. 3), terwijl in een ander geval het gepubliceerde deskundig verslag van P. Verhaegen (advies nr. 5) gedeeltelijk werd gevolgd wat de tijdelijke arbeidsongeschiktheid betreft en volledig wat het percentage van blijvende arbeidsongeschiktheid betreft. In twee andere gevallen werd het advies van de W.E.M.S. helemaal niet of slechts gedeeltelijk gevolgd (adviezen nrs. 6 en 8).

De adviezen die in dit boek zijn gepubliceerd, zijn volgens een zelfde logische opbouw gestructureerd. De verschillende argumenten worden op een heldere en overzichtelijke wijze naar voren gebracht, en het geheel is geschreven in een vlot leesbare stijl. Voor de toekomst zou het evenwel aanbeveling verdienen dat enige uitleg wordt verstrekt over sommige moeilijke medische termen (b.v. in advies nr. 11), zodanig dat deze voor juristen wat gemakkelijker toegankelijk worden. De juridische terminologie is op sommige plaatsen ook wat minder zuiver. Zo wordt de term «raadsheren» gebruikt in plaats van «raadsleden» (blz. 16); een andere keer heeft men het over «raadsheer», terwijl vermoedelijk «raadsgeneesheer» wordt bedoeld (blz. 30); uiteindelijk bespreekt men het advies van de «auditeur-generaal» bij het arbeidshof (blz. 162-164), terwijl het duidelijk ging om een «substituut-generaal» (de functie van auditeur-generaal bij het arbeidshof bestaat overigens niet!). Dit alles is evenwel slechts detailkritiek die niets afdoet aan de inhoudelijke waarde van de verschillende teksten.

De adviezen die in *Schade evalueren in de praktijk*, 2, zijn opgenomen, zijn inderdaad vooral hierdoor interessant en waardevol, omdat ze de magistraten, advocaten, verzekeraars en al degenen die bij de evaluatie van de menselijke schade zijn betrokken, tot

nadenken moeten stemmen. Uitgaande van een nieuw mensbeeld — de schadelijgende mens in zijn concrete, sociaal-economische en natuurlijke omgeving — nopen ze tot een reflexie over de klassieke evaluatiemethodes die stoelen op het idee van het statische, zuiver lichamelijke individu, abstract beschouwd, los van zijn sociale en natuurlijke omgeving. Of en in hoever de evaluatie van de menselijke schade op basis van de nieuw verworven inzichten ook in de rechtspraktijk ingang zal vinden, zal de toekomst moeten uitwijzen. De W.E.M.S. zelf is er zich echter wel van bewust dat hier een lang bewustvormingsproces nodig zal zijn.

Aloïs Van Oevelen

BALIELEVEN

Congres van het Verbond van Belgische advocaten te Antwerpen

Het Verbond van Belgische advocaten hield op zaterdag 23 oktober 1982 zijn jaarlijks congres te Antwerpen. Na het welkomstwoord van stafhouder J. Lenaerts (Antwerpen) bepleitte voorzitter J. Bourguignon, weliswaar in afwezigheid van de minister van Justitie, de onmiddellijke uitvoering van de Rechtshulpwet van 9 april 1980. De deken van de Nationale Orde van Advocaten, P. Stas, deelde nadien echter mee dat in het budget 1983 een bedrag van 30 miljoen F hiervoor uitgetrokken zou worden. In zijn toespraak besprak hij enkele acute problemen waarmee de Belgische advocatuur thans geconfronteerd wordt. Hij wees vooreerst op de stijgende recrutering van jonge advocaten. De balie ziet zich verplicht de overbevolking van afgestudeerde juristen op te vangen en op te leiden. Overheid en privé-sector blijven ter zake in gebreke. Deken Stas wees op het nakend gevaar van het «proletariaat van intellectuelen». Vervolgens kondigde hij aan dat zowel het pensioenprobleem van de advocaten als de moeilijkheden van de faillissementscuratoren ruime aandacht van de Nationale Orde zullen genieten. Ten slotte besprak deken Stas de achterstand in de rechtsbedeling. Hij opteerde hierbij resoluut voor een herziening van het Gerechtelijk Wetboek.

De burgerlijke vennootschap voor advocaten was het congres-thema. In de voormiddag belichtte stafhouder H. Segers (Antwerpen) zijn preadvies (*Omnia Fraterne*, 1982/3, 17-27). Hij onderstreepte dat enkel een samenwerkingsvorm beoogd wordt, waarbij de cliënteel geenszins als een kapitaalgoed ingebracht mag worden. Hij stelde zich de vraag of er werkelijk behoefte bestaat aan «rechtspersoonlijkheid» voor de advocatenassociaties. Indien deze toch gewenst wordt, opteerde hij voor een beroepsvennootschap *sui generis*, die in het Gerechtelijk Wetboek opgenomen wordt.

Na de lunch besprak advocaat G. Van Fraeyenhoven (Brussel) het fiscaal stelsel van de beroepsvennootschap voor advocaten en van haar vennoten (*Omnia Fraterne*, 1982/3, 29-33). De pre-adviseur verkoos het stelsel van de belasting op de vennootschappen. Hij verwees naar de burgerlijke landbouwvennootschappen. De honoraria worden dan wel belastbaar zodra de declaratie wordt opgemaakt. De verrichtingen tussen vennootschap en vennoten moeten volgens de spreker vrij blijven van BTW.

Advocaten H. Attal en H. Ader (Parijs) gaven nadien enige toelichting bij de Franse wetgeving ter zake (décret nr. 72-669 van 13 juli 1972). P. Van den Hoek, deken van de Nederlandse Orde van Advocaten, ontleedde het Nederlands model: de (eenmans)-B.V. De buitenlandse sprekers onderstreepten allen het nut van de rechtspersoonlijkheid. De waardigheid en de onafhankelijkheid van de advocaat-vennoot komen niet in het gedrang.

Tijdens het daaropvolgend debat werden in hoofdzaak het pro en het contra van de cliënteelinbreng en -overdracht afgewogen. Men had vooral oog voor de fiscale gevolgen.

Er werd geen resolutie aangenomen. Een werkgroep zal de definitieve tekst van een voorontwerp van organieke wet op de burgerlijke vennootschap van advocaten opstellen.

De congresgangers werden in de late namiddag ontvangen op het Stadhuis te Antwerpen. Namens het College van Burgemeester en Schepenen heette advocaat J. Devroe, schepen voor rechtszaken, het Verbond van Belgische advocaten welkom.

Jean Laenens

MEDEDELINGEN

Honderdvijftigste verjaardag van de Rechterlijke Macht — Een boodschap van de Koning

Op 20 oktober 1982 heeft het Hof van Cassatie de totstandkoming van de wet van 4 augustus 1832 op de rechterlijke organisatie herdacht.

De betekenis van deze verjaardag en de tijdens deze 150 jaar vervulde taak door de Rechterlijke Macht werden door de eerste voorzitter Legros en de procureur-generaal Charles duidelijk in het licht gesteld. Hun toespraken worden later gepubliceerd.

Hierna volgt de tekst van de boodschap van de Koning ter gelegenheid van deze 150ste verjaardag van de Rechterlijke Macht, boodschap die door de eerste minister Martens werd voorgelezen:

In dit grootse kader herdenken wij vandaag de instelling in België van een onafhankelijke rechterlijke macht. Twee indrukwekkende portretten versieren deze rechtszaal: Leopold de Eerste en Filips de Goede.

Zij herinneren ons aan twee markante feiten, namelijk dat België en de Belgische Magistratuur honderdvijftig jaar geleden daadwerkelijk hun onafhankelijkheid hebben veroverd, maar ook dat beide hun wortels hebben in een veel verder verleden.

Dat de Natie en haar rechters dezelfde weg opgaan dient geen verbazing te wekken.

Recht en maatschappij zijn niet te scheiden; als hoeksteen van de rechtsorde heeft de rechterlijke macht een belangrijke invloed op het sociaal evenwicht.

Dat weet U beter dan wie ook want U ervaart het elke dag en U bewijst het ook dagelijks in de praktijk.

Sinds 1832 vertoont de Belgische Magistratuur de wezenlijke kenmerken die zij steeds heeft weten te bewaren, zeker ook haar onafhankelijkheid, zowel ten opzichte van de andere Staatsmachten als tegenover elke druk van buitenuit. Dat is in weinige landen van de wereld in zo hoge mate het geval.

Onafhankelijkheid sluit trouwens samenwerking niet uit, of het nu gaat om de betrekkingen tussen Staten, of tussen verschillende Staatsmachten.

Van wetgever en regering wordt verwacht dat zij aan de rechterlijke macht de nodige middelen verschaffen om haar belangrijke opdracht aan te kunnen.

Vóór alles is de keuze van de personen die deze taak op zich gaan nemen belangrijk. Zij dient in de eerste plaats te gebeuren op grond van menselijke eigenschappen en beroepsbekwaamheid.

«Recht spreken», Mevrouwen, Mijne Heren, is Uw opdracht. Ik ken er weinig die zo mooi zijn, maar tevens zo veeleisend.

U moet immers de rechtsregels interpreteren, ze toepassen op een steeds veranderende wereld, er alle gevolgen uit trekken om conflicten op te lossen die onvermijdelijk ontstaan tussen personen of tussen het individu en de maatschappij.

Alle wetgevend werk is nutteloos indien de wet dode letter blijft, indien de burgers er geen belangstelling voor hebben, indien rechtbank en parket er niet bestendig op toezien dat hij wordt nageleefd.

De wet maken, hem ten uitvoer leggen en waken over zijn toepassing is voor de overheid een bijzonder zware en nooit voltooide taak. Daarom beschikken wetgever, regering en magistraten over een bron van dynamisme, namelijk de overtuiging dat de rechtsregels hun oorsprong vinden in de hoogstaande morele waarden waarop de vooruitgang van onze maatschappij gevestigd is.

Die waarden kent U; zij kunnen als volgt samengevat worden: — vrijheid, in het bijzonder die vormen van vrijheid die worden gewaarborgd door onze Grondwet en door de grote internationale Conventies waartoe België is toegetreden;

— gelijkheid, meer bepaald de gelijke kansen die de maatschappij aan elk individu moet geven. Ik weet welke grote aandacht de magistraten daaraan besteden;

— solidariteit, de onderlinge steun van hen die streven naar hetzelfde doel of deel uitmaken van eenzelfde gemeenschap.

De rechterlijke macht brengt deze solidariteit ten volle tot uitdrukking: zij doet immers beroep op de verhelderende steun van de balie maar ook op het advies van de beste deskundigen in alle disciplines en op de vruchtbare medewerking van rechters in handels- en sociale zaken.

Deze morele waarden liggen aan de basis van onze juridische normen en zij worden op hun beurt door die normen in stand gehouden. Samen dragen zij bij tot de vorming van het educatief vermogen van de Natie en van het gemeenschappelijk begrip van goed en kwaad.

De Belgische magistratuur is zich bewust van de onvervangbare rol die zij in dit opzicht te vervullen heeft. Sinds honderdvijftig jaar slaagt zij erin de eerbied voor de Grondwet en de wetten te verzoenen met de geest die hen bezielt en met de evolutie in opvattingen en omstandigheden. Steeds is zij bezorgd om de rechtszekerheid, die enkel mogelijk is door een coherente rechtspraak, onder exclusief toezicht van het Hof van Cassatie.

Het maatschappelijk leven wordt complexer, zo ook de reglementen waaraan het onderworpen is. Nochtans ben ik ervan overtuigd dat de rechterlijke macht haar inspanning zal voortzetten en de waarborg zal blijven voor het behoud van de democratie, voor de bescherming van de mensenrechten en de vrijwaring van het plichtsbef.

BERICHTEN

Contacten tussen Rechtsfaculteiten en Verzekeringsondernemingen

De tweede les van de cyclus 1982-1983 wordt gegeven op 15 december 1982 te 17u30 in het Huis der Verzekering (7e verdieping), De Meeûsplantsoen 29 te 1040 Brussel door de heer Michel Mahieu, advocaat en docent aan de Universitaire Faculteit St. Louis over: Prevention et atténuation du dommage. Obligations de l'assuré et de l'assureur.

De toegang is vrij voor iedereen die belang stelt in het verzekeringsrecht.

Het derde deel (141 blz.) van de «Annalen der Kontakten tussen Rechtsfaculteiten en Verzekeringsondernemingen», uitgegeven door de Vereniging der Verzekeringjuristen (A.J.A.) is verschenen. Het bevat de tekst van de volgende lessen:

- «Assurance, Droit des personnes et Régimes Matrimoniaux» door prof. E. Vieujean (Liège)
- «Aansprakelijkheid voor milieuschade» door prof. H. Bocken (R.U.G.)
- «La responsabilité civile des travailleurs et des employeurs» door prof. J.L. Fagnart (U.L.B.)

De prijs van deze uitgave bedraagt Fr. 500.-, over te maken op rekening nr. 424-5090981-53 van de A.J.A., Brussel.

Een prijsvraag over leven en werk van Hugo Grotius

Ter gelegenheid van de vierhonderdste verjaardag van Hugo Grotius en de zestigste verjaardag van de «Académie de Droit International de La Haye» schrijft de Association des auditeurs et anciens auditeurs de l'Académie de Droit International de la Haye (A.A.A.) voor 1983 een prijsvraag uit over het onderwerp: Het leven en het werk van Grotius.

De verhandelingen, geschreven in het Frans of het Engels, mogen 9.000 woorden behelzen.

De manuscripten, getypt in vier exemplaren moeten voor 30 april 1983 worden gezonden aan de secretaris-generaal van de A.A.A., Laan Copes van Cattenburch 98, Den Haag.

De prijs, groot 1.000 Fl., zal door een jury worden toegekend en aan de bekroonde auteur worden uitgereikt tijdens de zomercursus van de Académie te Den Haag.

Arbeidsveiligheid en aansprakelijkheid — Studiedag te Gent op 20 november 1982

Het eerste reglementerend optreden van de overheid in de verhouding werkgevers/werknemers had betrekking op de arbeidsveiligheid. Die reglementering is dus oud. Men zou kunnen veronderstellen dat men op dat terrein reeds heel wat ervaring kon opdoen.

Het tegendeel is echter waar. Dit belangrijk stuk van het recht werd tot nu toe opvallend stiefmoederlijk behandeld. Over het zeer uitgebreide Algemeen Reglement voor de Arbeidsbescherming bestaat bijna geen juridische literatuur. Een verbazingwekkende vaststelling.

Is die verbazing eenmaal verwerkt, dan is het niet verwonderlijk dat er rondom de reglementering van de arbeidsveiligheid heel wat onopgeloste vragen blijven. Een van de belangrijkste betreft de aansprakelijkheid ter zake. Binnen de onderneming gebeurt een ongeval. Er is materiële schade. Werknemers en derden (bv. leveranciers, klanten ...) zijn er het slachtoffer van. Zo'n ongeval is dikwijls het gevolg van een samenloop van omstandigheden. Onvoorzichtigheid, verkeerd begrepen bevelen, materiaal of machines die niet in orde zijn, enz. Wie is aansprakelijk voor de gevolgen van het ongeval? De werkgever? Een ploegbaas? Een werknemer? De producent van de machines? ... Vragen die rijzen zowel t.a.v. de burgerrechtelijke als de strafrechtelijke aansprakelijkheid.

Het zijn deze vragen die op de studiedag behandeld worden. Een aantal deskundigen werden uitgenodigd om de problematiek vanuit verschillende hoeken toe te lichten. Daarna is er ruim de tijd om door vragen en discussie samen naar oplossingen te zoeken voor nog hangende problemen.

Programma

- 9.00 u.: Ontvangst der deelnemers
- 9.15 u.: Verwelkoming
- 9.30 u.: De ontwikkeling van de reglementering i.v.m. de arbeidsveiligheid, door A. Vanachter, werkleider-lector K.U.Leuven
- 10.00 u.: Algemene situering van de aansprakelijkheidsregelen, door L. Cornelis, docent V.U. Brussel
- 10.30 u.: Koffie
- 11.00 u.: De aansprakelijkheid van de werkgever, door J. Van Steenberge, gewoon hoogleraar U.I.Antwerpen
- 11.30 u.: De aansprakelijkheid van de werknemer, door X. Verbogen, juridisch adviseur studiedienst A.B.V.V.
- 12.00 u.: Middagmaal
- 14.00 u.: De aansprakelijkheid van de producent, door H. Cousy, gewoon hoogleraar K.U.Leuven
- 14.30 u.: Het verzekeren van aansprakelijkheid, door H. Claasens, lector K.U.Leuven
- 15.00 u.: Vragen en discussie
- 17.00 u.: Slotwoord.

Datum: zaterdag 20 november 1982

Plaats: Gent «Het Pand», Onderbergen.

Inschrijvingsgeld: 1.300 fr. voor leden; 1.500 fr. voor niet-leden.

In het inschrijvingsgeld is de lunch en de documentatiemap inbegrepen.

Te storten op bankrekening nr. 431-0245321-75 B.V.V.A. - 3000 Leuven.

Volmachten en sociale zekerheid. Evaluatie van een jaar volmachtenbeleid — Studiedag te Leuven op 28 januari 1983

In de loop van 1982 zijn talrijke besluiten uitgevaardigd ter uitvoering van de wet van 2 februari 1982 tot toekenning van bepaalde bijzondere machten aan de Koning. Welke maatregelen zijn genomen inzake sociale zekerheid? Kan er sprake zijn van een bepaald, systematisch beleid? Zo ja, hoe kan dit beleid worden geëvalueerd? Deze en aanverwante vragen wil het Instituut voor Sociaal Recht (K.U.Leuven) dichter bij een antwoord brengen door het inrichten van een studiedag te Leuven op vrijdag 28 januari 1983.

De studiedag bestaat uit twee delen:

— in de voormiddag een informatief gedeelte waarin een systematisch overzicht wordt gegeven van de wijzigingen aangebracht in de verscheidene sectoren;

— in de namiddag een evaluerend gedeelte over vragen als: de weerslag op de inkomenssituatie van de gezinnen, op het bedrijfsleven, de doeltreffendheid van het volmachtenbeleid als middel tot crisisbestrijding.

Programma

(a) Voormiddag: systematisch overzicht van de maatregelen in de diverse sectoren:

- Pensioenen, door Dries Simoens (e.a. assistent K.U.-Leuven);
- Z.I.V., arbeidsongevallen en beroepsziekten, door Jo De Cock (assistent K.U.-Leuven);
- Gezinsbijslagen, door prof. Bea Van Buggenhout (K.U.-Leuven);
- Werkloosheid, door Danny Pieters (aspirant N.F.W.O.);
- Bijdrageregeling, door prof. Jef van Langendonck (K.U.-Leuven).

(b) Namiddag: evaluatie van het volmachtenbeleid door diverse interveniënten (wetenschappelijke onderzoekers, beleidsvoerders, vertegenwoordigers van maatschappelijke groepen...). Belangrijk is dat ieder die over het geheel of over een bepaald aspect een korte tussenkomst wil houden, daartoe de gelegenheid zal krijgen (deze tussenkomst wordt opgenomen in het verslagboek); men neme daartoe vooraf contact op met het Instituut.

De studiedag vindt plaats onder voorzitterschap van prof. G. De Broeck (K.U.-Leuven), voorzitter van de Nationale Arbeidsraad.

Een folder met nadere inlichtingen kan aangevraagd worden bij het Instituut voor Sociaal Recht, Tiensestraat, 41 te 3000 Leuven (016/23.93.38).

Symposium Hermeneutiek — Recht — Wetenschap

Recent verscheen een bundel opstellen van wijlen prof. dr. J.H. Wieland, in leven hoogleraar in de Wijsbegeerte van het Recht aan de Katholieke Hogeschool Tilburg, (*Hermeneutiek — Recht — Wetenschap*, bezorgd en ingeleid door G. van Roermund, Zwolle, Tjeenk Willink, 1982 (Rechtsfilosofie en Rechtstheorie, dl. 2), tot 1 december 1982, f30,-).

Naar aanleiding hiervan organiseert de interfacultaire werkgroep Grondslagen van het Recht aan de Katholieke Hogeschool Tilburg een kort symposium op donderdag 2 december 1982, 14.00-17.00u.

Programma:

- Prof. Dr. H.H. Berger: *Hermeneutiek: alsnog een bevestiging van de zin*
- Drs. G. Van Roermund: *Juridische dogmatiek als hermeneutisch struikelblok*
- Discussie, waarna informele bijeenkomst.

Belangstellenden worden van harte uitgenodigd. Verzoeken vóór 25 november 1982 aan te melden bij de secretaris van de werkgroep, M.A.M. van den Akker, Centrale Interfaculteit KHT, Postbus 90153, 5000 LE Tilburg, tel.: 013-662140.

Studiedag «Een nieuwe huurwetgeving»

Het Studie- en Documentatiecentrum Emile Vandervelde Instituut (S.E.V.I.) nodigt uit voor een studiedag «Een nieuwe huurwetgeving» op zaterdag 11 december 1982 in de Universitaire Instelling Antwerpen. De studiedag wordt gehouden in gebouw R (parkeerterreinen 3 en 4) van de U.I.A., Universiteitsplein, Wilrijk. De prijs bedraagt 450 fr. (voorbereidende documentatie en een middagmaal inbegrepen). Inschrijving vóór 1 december 1982. Na storting op rekening 870-0060204-30 (met vermelding «studiedag huurwetgeving») krijgt U de voorbereidende documentatie en praktische inlichtingen toegestuurd. Het deelnemersaantal is beperkt tot 150. Voor meer inlichtingen kan U steeds terecht bij Lode-wijk De Witte, S.E.V.I., Agora Galerij, Grasmarkt 105/bus 47, 1000 Brussel; tel. 02/513.58.50 en 02/513.15.36.

Programma

- 9u30: Ontvangst
- 9u45: De huurwetgeving in het kader van het algemeen huisvestingsbeleid. Door Bob Cools.
- 10u : De krachtlijnen van het SP-wetsvoorstel. Door Luc Van den Bossche.

10u30: Opmerkingen en commentaar bij het SP-wetsvoorstel door drie gastsprekers:

- H. Moriau, Algemeen Eigenaarsyndicaat.
- een vertegenwoordiger van de Initiatiefgroep Huurwetgeving.
- G. Rommel, vrederechter.

12u : Middagpauze.

13u30: Discussie in drie werkgroepen:

- Werkgroep A: de prijs (de eigenlijke huurprijs, lasten en kosten...)
- Werkgroep B: de rechten en plichten van huurder en verhuurder
- Werkgroep C: woonzekerheid (de duur van de huur, opzeg ...).

16u : Pauze

16u30: Verslagen van de werkgroepen, en plenum.

17u : Slottoespraak door Karel Van Miert, voorzitter van de S.P.

ERRATA

In het laatste nummer van de vorige jaargang verscheen in de rubriek Kanttekeningen een opstel van Ivo De Weerd over het taalgebruik in het bedrijfsleven. Ten gevolge van een vergissing is in het begin van dat opstel (kol. 2907) art. 52 van de gecoördineerde wetten van 18 juli 1966 niet helemaal juist weergegeven. De eerste regel van wat in de tekst voorkomt als het derde lid van § 1 moet worden gelezen als volgt: «§ 2. Onverminderd de hun bij § 1 opgelegde verplichtingen». Daarenboven moet de laatste alinea van het opstel luiden: «Het is een feit dat in het Vlaamse binnenland de taaltoestanden langzamerhand gezond zijn geworden, maar dit neemt niet weg dat de toestand in Brussel en randgemeenten, en ook in diverse gemeenten van Vlaams Brabant nog aanzienlijk dient te verbeteren. Hier is ongetwijfeld een taak weggelegd voor de politieke formaties, voor de organisaties van de werkgevers en voor de grote vakverenigingen.»

TIJDSCHRIFTEN

Recueil général de l'enregistrement et du notariat, 1982
juli:

X., noot bij Cass., 27 februari 1980 (recht van overname in het erfstelsel van de kleine nalatenschappen).

augustus:

A.C., noot bij Rb. Namen, 19 januari 1982 (mandaat van de man alleen om in zijn naam de gezinswoning te vervreemden — vordering van de vrouw tot nietigverklaring — termijn); A.C., noot bij Hof Brussel, 3 januari 1980 (schuld door de man tijdens het huwelijk aangegaan — toekenning van het hele gemeenschappelijk vermogen aan de langstlevende echtgenote — verhaal-mogelijkheid van de schuldeiser); A.C., noot bij Hof Luik, 4 juni 1980 (schenking door een coöperatieve vennootschap in vereffening aan een V.Z.W. — nietig).

Tijdschrift voor bestuurswetenschappen en publiekrecht, 1982

nr. 3, mei-juni,

E. Deloof, Kritisch onderzoek van de fiscaliteit van gewesten en gemeenschappen; H. Nys, Het administratiefrechtelijk instrumentarium in de wet op de ziekenhuizen; L. Vanhove, Bevoegdheid inzake universitair onderwijs in de jongste hervorming van de staatsinstellingen; G.J.M. Van Wissen, De Wet medezeggenschap onderwijs in Nederland; P. Berckx, Kroniek onderwijs; M. Daenens, Gemeentewezen; X., noot bij Cass., 8 oktober 1981 (bekendmaking van gemeenteverordeningen); J. De Brabandere, verslag (uittreksel) voor R.v.St., 15 oktober 1981, nr. 21.456, inzake Tielemans en Stockmans (procedure van opheffing van buurtwegen).